THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXVIII Kaina 25 c. ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, VASARIS — FEBRUARY 18, 1984 Nr. 35

Nijolės Sadūnaitės prisiminimai

Kaip patekau į KGB objektyvą?

(Tęsinys)

Greit įsitikinau, kad ji neturi elementariausio supratimo apie tikėjimą ir jai pasakiau: „Dovanokite už atvirumą, bet pas mus Lietuvoje 6-7 metų vaikai, kurie eina Pirmos Komunijos, turi kur kas daugiau žinių apie tikėjimą, nei jūs, dėstanti studentams ateizmą. Kaip galima neigti ir kovoti su tuo, ko nepažįsti?“ Ji greit sutiko, kad neturi žinių, neskaitė net Evangelijos. Susidomėjo mano pasakojimu apie maldos galybę ir Dievo gailestingumą žmonėms. Po to susimąsčiusi pasakė: „Aš negaliu patikėti, kad už religijos praktikavimą būtų žmonės baudžiami“. „Gaila, — atsakiau jai, — kad jūs negalite susipažinti su mano bylos archyvu, kuris yra Vilniaus KGB rūmuose. Ten, per 10 mėn., kol mane tardė, čekistai patikrino beveik visus trijų „LKB Kronikos“ numerių, rastų pas mane kratos metu, už tikėjimo praktikavimą nukentėjusiųjų faktus ir nerado nė vieno neteisingo. Jūs to negalite gauti susipažinimui, bet to nė nereikia. Galite tuo įsitikinti pati“. Ji nustebusi paklausė: „Kaip?“ „Labai paprastai, — paaiškinau jai, — tik nueikite į Saransko cerkvę pasimelsti, tarsi būtumėte tikinti, ir pamatysite, kad netrukus su triukšmu išlėksite iš darbo“. Ji kiek pamąsčiusi atsakė, kad tikrai taip būtų. Ir ta tema mes jau nebekalbėjome.

Visus aktyvesnius politkalinius, kai baigiasi konclagerio bausmė, išveža vadinamam „perauklėjimui“. Paprastai veža ten, kur buvo nuteisti, dviem mėnesiam. O gal gi pavargo ir susigundys gražiais pažadais... Pagrindinės čekistų priemonės, naudojamos žmonėms suklaidinti, yra melas, pridengtas veidmainišku gerumu, o kai nepavyksta apmulkinti — grasinimai ir teroras. Visa sovietinių komunistų politika yra melo ir apgaulės, smurto ir teroro politika.

Konclagery aktyviai prisijungdavau prie visų protestų pareiškimų, dažnai būdavau „ryšininke“ su kito konclagerio politkaliniais, taip, kad gyvenimas zonoje be sunkumų turėjo daug romantikos. Teisingai sakoma: kai skrandis tuščias — galva šviesesnė. Kalinių galvos šviesios ir labai išradingos. Vargšai čekistai, nežiūrint visų jų pastangų, taip ir nesužinojo, kaip mes taip greit sužinome, kas dedasi kituose konclagerіuose. Keršydami, nors ir nesugavę, jie pabaigoje bausmės atėmė man galimybę gauti 5 kg. siuntinį. Per 3 m. konclagery gavau tik vieną 5 kg. siuntinį. Griežto režimo kaliniams pusę bausmės laiko nieko negalima gauti, o po pusės, jei nenusikalsi ir konclagerio vadovybė leis — į metus vienas 5 kg. siuntinys, į kurį nieko koloringi įdėto negalima; tik duonos produktų, sviesto, mėsos ir žuvies. O ką reiškia metams 5 kg., kai be dėžutės-įpakavimo maisto lieka truputį virš 4 kg. Aktyviems kaliniams ir tie siuntiniai yra atimami, sufabrikuojant tariamus režimo pažeidimus. Tik Dievo malonė stiprina nuteistuosius, todėl visi labai dėkingi tiems, kurie juos maldoje prisimena.

1977 m. balandžio mėn. mane ir Silivončik Galiną išvežė iš konclagerio, nepasakę nei kur, nei kam. Taip elgiasi su visais kaliniais: ateina prižiūrėtojas, liepia per 15 min. ar dar greičiau susiruošti į etapą. O vergams neaiškinama, dėl ko ir kur veža. Taigi ir mudvi su Galina vežė lyg kates maiše, prieš tai atidavę mums visą turtą iš sandėlio, tarsi į konclagerį nebegrįžtume. (Bus daugiau)

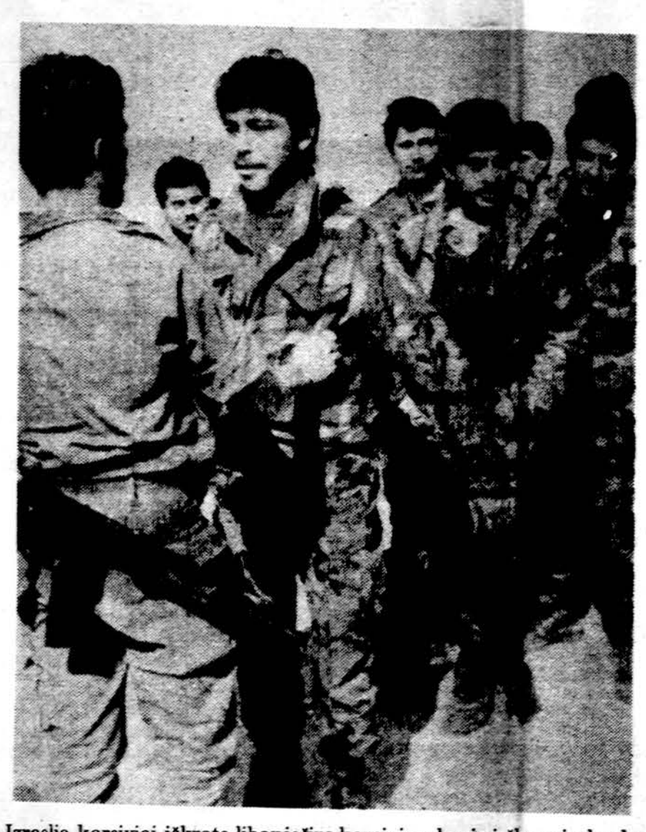

Izraelio kareiviai iškrato libaniečius kareivius, kurie ieško prieglaudos Izraelio okupuotoje Libano pietinėje dalyje. Libano krikščionys kareiviai bijo musulmonų keršto. Izraelis turi iš libaniečių sudarytą „Laisvojo Libano“ brigadą, kuriai vadovavo neseniai miręs Libano majoras Haddadas. Naujas brigados vadas dar nepaskirtas.

Padėtis Libane

Washingtonas. — Baltieji Rūmai paskelbė, kad JAV marinai bus išvežti iš Libano šį savaitgalį. Visiškas pasitraukimas bus baigtas per 30 dienų. Bus palikti 200 marinų saugoti JAV ambasados ir diplomatų. Dar apie 300 marinų liks Libano armijos treneriais.

Saudi Arabija pasiūlė Libanui taikos planą, kurį priėmė prezidentas Gemayelis. Plane numatoma atšaukti Libano sutartį su Izraeliu, Planas reikalauja, kad visos svetimos kariuomenės išeitų iš Libano.

Libano armijai daugiausia pakenkė musulmonų kareivių dezertyravimas. Dar blogiau, — pabėgo į Siriją ir Libano kariuomenės štabo viršininkas gen. Nadim Hakim, druzas musulmonas. Jis tačiau grįžo į musulmonų valdomą Beirutą ir pradėjo formuoti naują Libano kariuomenę. Nemažai kareivių perbėgo į Izraelio okupuotą pietinę Libano dalį.

Užsienio spauda pabrėžia, kad Libane Amerika vėl rėmė „pralaimėtoją“. Taip buvo Irano revoliucijos metu, kada buvo remiamas Irano šachas. Panašiai Amerika ilgą laiką rėmė Tautinę Kiniją ir neturėjo diplomatinių ryšių per 22 metus su didžiausia pasaulio valstybe — komunistine Kinija. Šitokia idealistinė, nepraktiška politika privedė ir prie Vietnamo karo, o dabar prie pralaimėjimo Libane.

Libano prezidentas buvo priverstas susitarti dėl „normalių santykių“ su Izraeliu, tuo jis tapo daugumos arabų priešu. Amerikos marinai tapo Sirijos ir vietinių musulmonų priešu, apšaudančiu iš karo laivų patrankų Libano musulmonų kaimus.

Visuomenės opinijos tyrinėtojai skelbia, kad didelė dauguma amerikiečių pritaria JAV kariuomenės atitraukimui iš Libano.

Civilių gyventojų padėtis Beirute yra tragiška: ištisi miesto rajonai buvo šešias dienas be paliovos apšaudomi ir bombarduojami, trūksta maisto ir vandens, medikamentų sužeistiesiems. Vien pastarųjų dienų metu žuvo keli šimtai civilių, apie tūkstantį buvo sužeisti, Tai vis nekalti, neapginkluoti žmonės. Krikščionių gyvenama vakarinė Beiruto dalis jau yra visiškai okupuota priešvyriausybinių pajėgų. Šios miesto dalies gyventojų tragedija, tačiau, nesibaigia: pagal turimas informacijas, musulmonams užėmus rajoną, buvo išžudytos ištisos krikščionių šeimos. Kaip pažymėjo katalikų patriarchas Hakim, Libano padalinimas padėties neišspręstų. Libanas gali būti išgelbėtas tiktai susitarus krikščionim su musulmonais.

Iranas pradeda „paskutinį mūšį“

Washingtonas. — Pasaulio akys vėl nukrypo į įvykius Irako-Irano fronte. Abi valstybės sutraukusios į pasienį apie pusę milijono kareivių. Frontas išsiplėtęs apie 700 mylių. Jau prasidėjo bandomieji Irano puolimai tai vienoje, tai kitoje vietoje. Stebėtojai į frontą neįleidžiami. Spėliojama, kad gali išsivystyti ilgas apkasų karas, kaip I Pasauliniame kare.

Irano valdžia įsteigė naują, galingą radijo stotį, kuri transliuoja programas į Iraką, Saudi Arabiją ir kitus kaimyninius kraštus. Musulmonai, ypač šijitai, raginami sukilti prieš savo vyriausybes, jas pakeisti revoliucinėmis islamo vyriausybėmis.

Vakarų šalys bijo, kad Irano puolimai nesustabdytų naftos transporto laivų. Tas skaudžiai paliestų Vakarų Europą ir ypač Japoniją. Amerika yra įsipareigojusi vadinama Carterio doktrina laikyti naftos kelius atvirus.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Baltimorės laikraščiai skelbia, kad JAV vyriausybė seniai žinojo apie sovietų prezidento Andropovo ligą. Dar pernai rudenį sovietų diplomatai prašė vizų dviem sovietų gydytojams, kurie Amerikoje ieškojo vaistų, o gruodžio mėn. Maskvoje lankėsi trys Amerikos gydytojai, kurie svarstė su sovietų specialistais Andropovo ligos komplikacijas. Be sovietų daktarų Andropovą gydė keli Rytų Vokietijos inkstų specialistai. Baltimorės John Hopkins ligoninės gydytojai anksčiau dar dviem atvejais buvo kviečiami į Maskvą gydyti žymių sovietų valdžios žmonių. Maskva vertinanti ir tai, kad amerikiečiai sugeba išlaikyti paslaptį.

— Kubos diktatorius Fidel Castro ir Nikaragvos chuntos vadas Ortega Saavedra, grįždami iš Maskvos po Andropovo laidotuvių, buvo keturiom valandom sustoję Ispanijoje ir tarėsi su premjeru Felipe Gonzalez.

— Prezidentas Reaganas pasakė korespondentams, kad pirmieji vieši Černenkos pareiškimai ir jų tonas sukelia viltį, kad bus galima tartis dėl Amerikos-Sovietų Sąjungos ateities santykių.

— Sovietų spauda paskelbė, jog du britai turistai: Maurice Schneider ir jo žmona Susanne buvo ištremti, nes jie turėję „sionistinių knygų“, kuriose šmeižiama Sovietų Sąjunga. Knygos buvo rastos svečių bagaže Leningrado muitininkų. Ši „ideologinė kontrabanda“ buvo konfiskuota.

— Sirijoje nedidelė bomba sužeidė Irano ambasadorių, kuris tą bombą gavo pašto perduotame siuntinyje. Ambasados pastatui padaryti menki nuostoliai.

— Indijos Punjabo provincijoje tęsiasi neramumai, kuriuose jau žuvo 13 žmonių. Sikų partizanai nušovė vieną policininką.

Rinkimų pradžia

Des Moines. — Pirmadienį prasideda Amerikos rinkimų procesas. Iowos demokratai turės savo suvažiavimus — kaukusus, kurie pasirinks kandidatus į prezidento vietą. Po to seks vasario 28 d. New Hampshire pirminiai balsavimai. Tų dviejų valstijų gyventojų nuomonės išreiškimas yra daugiau simbolinis, padrąsinantis laiminguosius ar įtikinantis pralaimėtojus, kad laikas išstoti iš kampanijos.

Iowos demokratai susirūpinę, kad prezidentas Reaganas nutarė aplankyti Des Moines miestą tuo pačiu metu, kada demokratai svarstys, kurį kandidatą paremti. Prezidentas aplankys Waterloo miestelį, kur jis jaunystėje dirbo radijo pranešėju. Prezidento kelionės organizatoriai tikisi didelio žmonių susidomėjimo, didelių minių. O tas pakenks demokratų kaukusams.

Popiežiaus žodis valstybių atstovams

Roma. — Popiežių Joną Paulių II sausio 18 d. aplankė Diplomatinis Korpusas prie Šv. Sosto. Tai tradicinis Naujųjų metų vizitas Vatikane, kurio metu prie Šv. Sosto akredituoti valstybių atstovai išreiškia šventajam Tėvui savo linkėjimus ir drauge bendrą rūpestį šiuolaikinio pasaulio problemomis. Šia proga Jonas Paulius II socialinio Bažnyčios mokslo šviesoje apžvelgė dabartinę pasaulio padėtį, ypač pabrėždamas taikos užtikrinimo, branduolinio nusiginklavimo, ryžtingos kovos su alkiu, tautų nepriklausomybės ir žmogaus teisių apsaugojimo reikalą. Priminęs visų popiežių reikalavimą, kad įtampa tarp Vakarų ir Rytų būtų nenuilstamai šalinama nuoširdaus dialogo ir derybų pagalba, Šv. Tėvas kalbėjo: „Negalima delsti nė vieną dieną; esame įsitikinę, kad tai yra šventa, abi puses liečianti pareiga. Dėl to jeigu viena ar kita pusė mėgintų tokių derybų išvengti, turėtų prisiimti visą atsakomybę prieš žmoniją ir istoriją. Popiežius plačiai kalbėjo apie pastangas pašalinti alkį ir sudaryti ūkinės bei kultūrinės pažangos sąlygas ūkiškai neišsivysčiusiuose kraštuose. Didžiausias tų pastangų stabdis taip pat yra ginklavimosi varžybos ir konfliktų kurstymas. Konkrečiai priminė padėtį Libane, Afganistane, Kambodijoj, kai kuriose Afrikos srityse, centrinėj Amerikoj. Apgailestavo tarp Irano ir Irako besitęsiantį karą. Išreiškė savo skausmą dėl negimusių kūdikių žudymo pagal įvairiuose kraštuose priimtus aborto įstatymus.

Centrinė popiežiaus kalbos dalis buvo skirta tautų nepriklausomybės užtikrinimo ir žmogaus teisių apsaugojimo problemai. Popiežius išreiškė pasitenkinimą, kad per pastaruosius trisdešimt metų daug tautų pribrendo nepriklausomam gyvenimui. Tačiau dar ne viena tauta— kaip Namibia — dar neturi galimybės realizuoti nepriklausomybės troškimą. Šv. Tėvas pažymėjo, kad ir palestiniečių tauta turi teisę į nuosavą nepriklausomą tėvynę. Kalbėdamas apie įvairius nepriklausomo tautų gyvenimo apribojimus, Jonas Paulius II pabrėžė, kad kiekviena tauta turi teisę į politinę nepriklausomybę, kiekviena tauta turi teisę laisvai be jokio svetimųjų įsikišimo spręsti savo likimą, pasirinkti politinę sistemą, pasirinkti tautos atstovus, suteikiant jiems valdymo ir atstovavimo galią. Šv. Tėvas priminė valstybės pareigą tarnauti tikrajai tautinei kultūrai ir visuotinei tautos gerovei. Priminė valstybės pareigą gerbti piliečių laisvę ir pagrindines asmenų, šeimų bei visuomenės grupių teises; saugoti ypač sąžinės ir religijos laisvę, įstatymų pagalba visiem užtikrinant teisingumo garantiją... Turi būti visu griežtumu pasmerkti bet kokie teisminiai susidorojimai su „nepriimtinais asmenimis“, kankinimai, trėmimai. Valstybės, kurios naudoja šias priemones, pažemina pačios save. Ir būtų labai nuoseklu, jeigu valstybių bendruomenės pasmerktų tokį elgesį ir reikalautų laikytis visuotiniai priimtų dėsnių.

Bažnyčiai tenka pareiga visų pirma apginti vidinę, neliečiamą žmogaus asmenybės sferą: apginti jo sąžinę, jo santykį su Dievu, — kalbėjo Jonas Paulius II. Bažnyčia gerai žino, kad tokie režimai, kurie mėgina išrauti tikėjimą iš žmogaus širdies, tokie režimai tikriausiai niekada neįstengs išsaugoti pagarbą žmogui ir žmonių tarpusavio broliškumą. Štai dėl ko Bažnyčia nesiliauja reikalavusi religinės laisvės, štai dėl ko Bažnyčia religinę laisvę laiko pagrindine neužginčijama žmogaus teise.

Ok. Lietuvoje mirė kun. Jonas Kubilius

Vasario 2 d. mirė a.a. kun. Jonas Kubilius, Daukšių parapijos, Vilkaviškio vyskupijos, klebonas. Velionis buvo gimęs 1902 m. spalio 20 d. Kunigu įšventintas Vilkaviškyje 1931 m. birželio 21 d. Palaidotas vasario 6 d. Daukšiuose.

Tai jau trečias šiemet okupuotoje Lietuvoje miręs kunigas. Didysis rūpestis, kad Kauno kunigų seminarija galėtų priimti daugiau norinčių tapti kunigais ir dvasiniu būdu aptarnauti visus tikinčiuosius.

Naujas Lietuvos Diplomatijos šefas

Lietuvos Diplomatijos šefui min. S. Lozoraičiui mirus, Lietuvos atstovas prie Šv. Sosto, vykdydamas iš anksto gautus nurodymus, persiuntė dr. S. A. Bačkiui, Lietuvos Chargé d'Affaires Washingtone, atitinkamus dokumentus, kuriais jam yra perduodamos Lietuvos Diplomatijos šefo pareigos. Jas dr. S. A. Bačkis pradėjo vykdyti 1983 m. gruodžio 24 d.

Kremliaus varžybos

Maskva. — Užsienio stebėtojai, pamatę naują Kremliaus vadų nuotrauką, tvirtina, kad jaunas politbiuro narys Michail Gorbačiov, 52 metų, jau pripažintas kaip Kremliaus „Nr. 2“. Vakariečiai iš politbiuro narių pozicijų, susodinimo eilės, sprendžia, kuris yra svarbesnis. Maskva paskelbė ir paskutinio komunistų partijos centro komiteto posėdžio eigą. Paaiškėjo, kad ten trumpą kalbą pasakė ir Gorbačiovas, kuris ragino užmiršti nuomonių skirtumus ir dirbti vieningai. Iš to, kad ta kalba buvo paskelbta tik dabar, jos anksčiau neminint, sprendžiama, kad varžybos dėl galios ir įtakos Kremliuje tebevyksta.

KATALIKAI PASAULYJE

Vienybės rūpestis

Nepaprastai įspūdinga šv. Mišių liturgija bizantiečių apeigomis į Šv. Petro baziliką vasario 5 d. sutraukė kelias dešimtis tūkstančių tikinčiųjų. Milijonai žmonių šią nepaprastai gražią liturgiją galėjo sekti televizijos ekranuose visoje Vakarų Europoje. Vadovaujant popiežiui Jonui Pauliui II, šv. Mišias aukojo Antijochijos graikų melkitų katalikų patriarchas Maksimas V Hakim su keturiolika bizantiečių apeigų vyskupų bei kunigų. Savo žodyje šv. Mišių metu Šv. Tėvas priminė krikščionių vienybės rūpestį, kurį ypač giliai jaučia visa Rytų katalikų Bažnyčia. Turėdamas prieš akis Libano ir kaimyninių kraštų katalikus, kurie gausiai dalyvavo šiose pamaldose, Jonas Paulius II kreipėsi į visą pasaulį, kviesdamas melstis už tikrosios taikos atstatymą artimuosiuose Rytuose.

Kodekso komisija

Šventojo Tėvo Jono Pauliaus II specialiu įsaku — motu proprio — yra įsteigta popiežiškoji komisija naujojo bažnytinės teisės kodekso autentiškam aiškinimui. Šventasis Tėvas, įsteigdamas šią komisiją, dar kartą pabrėžia, kad naujasis bažnytinės teisės kodeksas yra veiksminga priemonė Bažnyčios atsinaujinimui ir jos veiklos tobulinimui II Vatikano susirinkimo nutarimų dvasioje. Todėl yra svarbu, kad visi Bažnyčios nariai reikiamai susipažintų su naujojo teisyno nuostatais, teisingai šiuos nuostatus suprastų ir, reikalui esant, turėtų galimybę iš kompetentingų šaltinių gauti paaiškinimų, nes, pažymi popiežius, Bažnyčios teisyne, kurio nuostatai yra visiem privalomi, neturi būti jokių neaiškumų.

Tikėjimas Vengrijoj

Vengrijos valstybinis radijas šiais metais paskyrė beveik dešimt valandų religinėm transliacijom. Kai kuriais sekmadieniais per radiją bus transliuojamos šv. Mišios su pamokslu. Religinės programos per radiją Vengrijoje yra labai plačiai klausomos ne tik pačioje Vengrijoje, bet taip pat ir vengrų katalikų, gyvenančių kaimyniniuose kraštuose — Čekoslovakijoje, Rumunijoje, Jugoslavijoje, net Sovietų Sąjungoje. Vengrijos katalikai, kurie sudaro 60 procentų visų krašto gyventojų, norėtų, kad religinės transliacijos per valstybinį radiją būtų prailgintos, kad taip pat ir televizija perduotų religinio turinio programas. Spaudos agentūros atkreipia dėmesį, kad susidomėjimas religija yra jaučiamas taip pat ir jaunimo tarpe. Vengrijoje apsilankę užsieniečiai turistai pastebėjo, kad sekmadieniais jaunimas gausiai dalyvauja pamaldose.

KALENDORIUS

Vasario 18 d.: Simeonas, Bernadeta, Lengvinis, Gendrė.
Vasario 19 d.: Konradas, Belina, Šarūnas, Nida.
Vasario 20 d.: Vašingtono gimt., Eleuterijus, Amata, Visginas, Auksuolė.
Vasario 21 d.: Petras Dam., Eleonora, Kęstutis, Žemyna.

ORAS

Saulė teka 6:44, leidžiasi 5:26.

Debesuota, temperatūra dieną 45 l., naktį 35 l.

Iš Ateitininkų gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

Studentų Ateitininkų sąjungos centro valdyba. Iš k.: Algirdas J. Lukoševičius, Paulius Gudelis, Darius Kudžma, Linas Palubinskas, Henrikas Šatinskas ir Arūnas Pemkus.

JIS NEPAPRASTAI BRANGINO IDĖJINĘ DRAUGYSTĘ

A. Masionis

(Pabaiga)

Mano geras bičiulis Jurgis Mikaila yra daug keliavęs ir lankęsis taip pat ir Lietuvoje. Jis buvo susitikęs ten su Jonu apie keturis kartus. Visą laiką jis rasdavęs Joną tvirtą, drąsų ir giedrios nuotaikos. Jurgis yra su juo ir susirašinėjęs. Jono laiškai yra labai įdomūs. Jie atspindi jo dvasios būseną ir nuotaikas. Ir ne tik jo, bet ir visų mūsų idėjos draugų, pasilikusių tėvynėje. Jurgis yra keletą Jono laiškų perdavęs su leidimu juos, rašant šį nekrologą, panaudoti. Taigi, leiskime dabar prabilti pačiam mūsų idėjos draugui Jonui:

1981.XII.30

Mielas Jurgi, gerbiama ponia Regina,

Pirmiausia būkite pasveikinti, sulaukę Šv.Kalėdų ir naujų metų. Jus sveikinu pavėluotai, nes buvau nežymiai sunegalavęs ir vis atidėliojau šią pareigą, kol pasirodė, kad vėluoju. Na, ir senatvė kasdien maišo, atimdama energiją ir buvusį žvalumą. Tebūna tad atleista senam daiktui...

* * *

Turėdamas galvoje Tavo, mielas Jurgi, visuomeninį darbą, kuris yra Tavo veiklios asmenybės neatskiraima dalis, noriu palinkėti laikyti vėliavą tvirtai, nes privalai atdirbti už tuos, kurie negali. Prie tokių priskaityk mane ir kitus tokius, nes tai mums teikia džiaugsmo ir jėgų, kai jauti, kad nežuvo tai, kas buvo teisinga ir brangu.

Nors sakoma, kad viltis durnių motina, bet taip tik sakoma, nes ne kiekviena viltis išsipildo. Viltis turi mus lydėti kartu su saule, viltis, paremta darbu ir realaus siekimo galia, visada atneša laukiamų vaisių ir išsipildo.

Tavo dirbamas darbas nenueis veltui, į jį dedamos viltys tikrai turi išsipildyti.

To trokštu visa širdimi, to širdingai linkiu, sulaukus naujų metų, į kuriuos visada žengiame su viltimi ir išsipildymo noru.

Mūsų gyvenimo dangus toks apniukęs ir neaiškus, kad šiandien gyventi be jokios vilties būtų sunku, gal net neįmanoma. Viltis paguodžia ir bent valandėlei „apgauna", o tai jau reikšminga moralinė parama.

Taip ir eina mūsų paskutinės dienos laukime ir tikėjime.

Kai susitinkame seni draugai, ramiau darosi dūšiai.

Kai rašai senam draugui, jauti, kad esi ne vienas.

Užtat būtina bendrauti.

Reikia nepamiršti senos draugystės, nors tau ir rodytųsi, kad dainelė sudainuota ir neverta popierio gadinimo. Sena draugystė tai didelė moralinė jėga. O mums reikia šiandien ne tik duonos kąsnio. Vienas materialinis stimulas nesudaro pilnutinio gyvenimo, nes žmogus ne eilinis gyvis, o vis dėlto „homo sapiens", augęs draugėje su kitais ir toks nuoseklus privalo būti iki pabaigos.

Štai dėl ko vertinu Tave, galėdamas bent retkarčiais pasikeisti vienu kitu žodžiu.

Bent tokiomis progomis, kaip vienaip ar kitaip nuteikiančios šventės.

Laikai tokie, kad šiandien, ypač mūsų atveju, būtina laikyti ryšį, nes jau — nori to, ar ne — esame išeinanti gvardija, kurios asmeninis sąstatas nuolat mažėja.

Žinoma, susirašinėti tik tuo tikslu tai tik vienas aspektas: susirašinėjimo diapazonas turėtų būti platesnis. Bet gerai žinome, kad aplinkybės verčia daug ką nutylėti. Juk, kai jaučiame, kad mus iš šono kažkas klauso, visada nustojame garsiai kalbėti, kalbame pusbalsiu arba pašnibždomis. Juk taip, ar ne?

Man labai brangūs Tavo laiškai, kurie visada įdomūs. Stebiuosi Tavo kruopštumu, kaip plačiai Tu vedi gausią korespondenciją. Tam irgi reikalinga nemaža energija ir taip dabar brangus laikas.

Linkiu Tau kuo daugiau panašios energijos, nes mums, gyvenantiems už jūrų marių, užkeiktame krašte, reikalingas senos draugystės aidas. O kur jis gali labiausia pasireikšti ir nuskambėti, jei ne retkarčiais pasigirstančiame žodyje.

Tad kalnus Tau sveikatos, gausios kasdieninės duonos, kad gyventum ilgai, nes gyveni ir dėl mūsų, senų draugų.

Tuo šį kartą ir baigiu, nekantriai laukdamas kitos progos pagroti mašinėle (rašymas ranka mane labai vargina, nes tuoj suskauda akys).

Būkite tad, mieli draugai, laimingi, džiaukitės po Dievo saule ir žinokite, kad ir mes su Jumis.

Jonas

Antras laiškas, rašytas 1982.5.10.

Sveikas gyvas, mielas Jurgi,

Kai gavau iš Tavęs paskutinį laišką, kuriame pranešei, kad išsiuntei man žurnalą, nutariau palaukti, kol gausiu jį, ir tada parašyti atsakymą.

Pasirodo, kad žurnalo kelionė kelis kartus ilgesnė nei laiško, ilgai jo laukiau — gal porą mėnesių. Pagaliau gavau jį, o tuojau pat ir kitą. Esu labai dėkingas šia susirašinėjimo forma, nes ji pasako svarbiausią dalyką taip pat kaip laiškas: esi gyvas, sveikas ir veiklus, kaip visada.

Žinoma daugeliu punktų ta forma negali pakeisti laiško, bet ji patvirtina, kad tarp mūsų esama nuolatinio ryšio. Be to, visada sukelia malonius jausmus ir progą prisiminti, kad toli kažkur yra malonus žmogus, kuris, tave prisimindamas, tiesia draugystės ranką ir dar daugiau — idėjinės draugystės ranką.

Kada mūsų karta tirpsta, kaip sniegas pavasarį, ryšys šiuo metu būtinas. Manau, kad ir patsai esi tos nuomonės.

Kai anksčiau susitikdavome ir paskui tekdavo skirtis, jautėm pareigą palydėti iki išsiskyrimo vietos. Iki geležinkelio stoties, lėktuvo ar laivo...

Dabar gyvename dienas, kai toji išsisikyrimo vieta bus liūdnesnė kaip šios, kurias minėjau. Liūdniausia tuo, jog bus vienintelė ir paskutinė. Esame išeinanti karta, o kada nors, (laukti dešimtmečius nereikės), kuris nors iš mūsų liksime paskutinis žemės stotyje. Taip nueis į praeitį visa mūsų karta, kuriai buvo lemta matyti laisvą nepriklausomą Lietuvą, augti jos šviesoje ir pasiruošti gyvenimui. Liūdėti dėl to nereikia. Pasiduoti pesimizmui taip pat. Toks visiems žmonėms bendras įstatymas.

Bet kol gyvi esame, reikalinga ir būtina, jei jau surišo mus bendri reikalai ir draugystė, laikyti ryšį.

Š. m. gegužės 1 dieną susirinkome į pamaldas, skirtas paminėti a.a. Andrių Keturakį. Pamaldas laikė Tavo klasės draugas kunigas prelatas Andriejus.

Taip mes paminime visus, kai gauname žinią, kad tas ar kitas jau negriš į žemę, kurią likimo valia reikėjo palikti visam laikui.

Tai vis ryšio dėka.

Į žemę įsiveržė pavasaris.. Dar viena supančios mus gamtos jaunystė ir žydėjimas. Nors slegia metai, bet jis virpina ir senių širdis. Gyvename pavasario nuotaikomis. Atliekame pavasariškas pareigas: kapstomės darže ar sode. Daugiau judame, lankome draugus. Na, ir laukiame kregždžių iš Jūsų padangės.

Mes, kaip pingvinai, priklausome besparniams ir neskraidome.

Toks mūsų pavasaris 82.

Kiekvieną kartą, kai rašau draugams laiškus, man liūdna ir pikta, kad turiu pats sau karpyti mintis ir išbraukti esmę.

Taip ir šį kartą — tiek daug reikia pasakyti, o reikia sverti žodžius, kad laiškas nebūtų "per sunkus". Ko gero jis neperskris Atlanto... Tad kam laužyti galvą?!

Dovanok, kad taip nevykusiai baigiu. Pasilieku dėkingas, kad prisimeni. Sveikink pažįstamus. Visada Tave gerbiąs

Jonas.

Paskutinis laiškas, rašytas 1982.12.16

Mieli malonūs vienminčiai Regina ir Jurgi!

Dar kelios dienos, ir piemenėlių mišios pakvies į didžiąją šventę. Pakilę nuo kūčių stalo ir atlaužę dalelytę plotkelės ir esantiems ir nesantiems už kūčių stalo, ateisime susikaupti didžiosios Dievo gimimo paslapties akivaizdoje.

Vėl Šv. Kalėdos.

Vėl netrukus nauji metai.

Gyvenimo ratas sukasi toliau nenulaikomai.

Nesulaikomi ir mes kelionėje į mums paskirtą vietą.

Taip ir praeina gyvenimas, kaip sapnas. Šventes seka juodos dienos, džiaugsmą — liūdesys, juoką — ašaros. O kol gyvename, mus veda viltis, kad rytoj nušvis laimė, kuri nenušvito vakar, viskas klosis pagal norą.

Kai švenčių dienomis galvosiu apie visus, kuriems prašysiu Aukščiausio palaimos, dvasios akimis regėsiu Jus...

Kalnus Jums sveikatos!

Geriausios nuotaikos ir energijos!

Sėkmės visuose darbuose ir sumanymuose!

Visada bus malonu išgirsti, kaip Jums sekasi.

*

Praėjo vasara, ruduo. Vasarą turėjau kai kurių asmeniškų rūpesčių prie namų pragarų. Ruduo buvo lyg ir tąsa. Bet čia įsiterpė nenumatytos bėdos. Pirmiausiai nelauktai, netikėtai pasimirė geras prietelis K. Šapalas. O po mėnesio su trupučiu staiga kitas mūsų nuolatinis draugas Kazimieras Balkūnas. K.Š. palaidojau, o B. palaidoti negalėjau, nes tuo metu gulėjau ligoninėje, kankinamas senų bėdų — insultinių spazmų.

Ką galima sakyti tokių visiškai nelinksmų faktų akivaizdoje?

Dulkės esame, ir viskas.

Norime to, ar ne — atėjo kraupi mūsų kartos valanda.

Bet mes iš Dievo malonės dar šildomės jo saule. O kol plaka mūsų širdys, esame šios žemelės motinėlės vaikai ir džiaugiamės visos žmonijos džiaugsmu Kalėdomis ir naujais metais.

Tad džiaukimės kartu!

Dar kartą sveikinu abudu!

Jūsų nuoširdus draugas

Jonas

Jonas nepraleisdavo progos, nepasveikinęs savo bičiulių naujųjų metų proga, tačiau pasveikinti šiais naujaisiais metais Jonas jau negalėjo. Ta kraupioji valanda, apie kurią jis yra užsiminęs viename savo laiške, atėjo nelauktai, dar praėjusių metų spalio 22 d., išsiliejus smegenyse kraujui. Jonas mirė Romainių ligoninėje netoli Kauno, iškeliaudamas ten, kur jau nereikės jam "karpyti minčių, sverti žodžių ir net su draugais pašnabždomis kalbėti", kad neišgirstų tas, kam nereikia to girdėti.

Daugiau ir nereikėtų nieko pridėti, nebent tik pastebėti, kad Jono laiškai turėtų būti ne tik jo idėjos draugams, bet visiems lietuviams lyg testamentas. Mes daug rašalo ir žodžių esame išlieję, diskutuodami, ar reikia bendradarbiauti su tauta ar ne ir koks tas bendradarbiavimas turėtų būti. Įsiskaitykime dar kartą tikrai atidžiai į velionio Jono laiškus ir suprasime, kad tokie ryšiai, kaip jis nurodo, ne tik reikalingi, bet būtini ir kad kiekvienas susipratęs lietuvis, kuris tokių ryšių su savo giminėmis ir draugais nepalaiko ir jų vengia, tiesiog nusideda savo tautai.

MEDICINOS POPIETĖS ATEITININKŲ NAMUOSE

Vasario 26 d. — dr. Antanas Razma, jr., vidaus ir plaučių ligų specialistas, kalbės apie vėžio ligas ir ankstyvą jų diagnozavimą.

Kovo 18 d. — dr. Teresė Prunskytė-Kazlauskienė, vaikų ligų specialistė, kalbės apie vaikų skiepus ir dažnus jų susirgimus.

Gegužės 20 d. — dantų gydytoja Lina Kriaučiūnaitė-Tharp kalbės apie žvilgsnį į naujas medžiagas odontologijos srityje.

Popiečių pradžia 1 :30 val. p.p. Visa lietuviška visuomenė maloniai kviečiama šiose popietėse dalyvauti.

LIPNIŪNIEČIAI KVIEČIA

Kun. A. Lipniūno moksleivių ateitininkų kuopa kviečia visus — jaunus ir senus kovo 2 d. dalyvauti Jaunimo centre ruošiamame "Ponėkų baliuje". Pradžia 7 val. v. Programoje linksmas vaidinimas — "Į Marquette Parką". Vaidinimą režisuoja Rasa Šoliūnaitė, vaidina — lipniūniečiai. Po programos bus šokiai. Šokiams gros "Aido" orkestras.

Aušra Jasaitytė

"ATEITIES" LITERATŪROS FONDO NARIAMS

"Ateities" Literatūros fondas 1983 metus užbaigė išleisdamas dvi knygas: Eglės Juodvalkės "Pas ką žiedas žydi" ir Kazio Bradūno "Prierašai". Fondo nariai, kurie dar šių knygų negavo, prašomi pranešti Vaclovui Kleizai, 10000 So. Bell Ave., Chicago, IL 60643. Tel. 312 — 881-8778.

PAVASARIO KURSAI

Andrius Kazlauskas sutiko skaityti paskaitą: "Perėjimas iš studentų į jaunuosius sendraugius — akademikų eiles".

Kursai bus Dainavoje, kovo mėn. 16-18 dienomis. Apie kursus bus daugiau žinių šiame skyriuje. Dabar kursų reikalu skambinti Algiui Lukoševičiui, tel (212)849-6083, arba Ramintai Pemkutei — (312)426—2120.

CHICAGOS ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ VEIKLOS KALENDORIUS

Jaunimo centro vakaronėje balandžio 13 d. Kazio Bradūno "Ateities" leidyklos išleistos knygos sutiktuvės.

Kovo 23 d. Jaunimo centro kavinėje dail. Albinas Elskus skaitys paskaitą "Vitražų menas".

Gegužės 11 d. Jaunimo centro kavinėje vakaronė su rašytoja Birute Pūkelevičiūte.

Birželio 10 d. (per Sekminės) Ateitininkų namuose Šeimos šventė. Pradėsime šventę pamaldomis 11 val. r.

Rugsėjo 9 d. 1 v. po pietų Gimimo Šv. Mergelės Marijos bažnyčioje dalyvausime su vėliavomis, seni ir jauni, čikagiškiai ir Chicagos apylinkių ateitininkai. Šiluvos atlaidų procesijoje.

Spalio 7 d. Jaunimo centro 102-me kamb. metinis ateitininkų Sendraugių susirinkimas. Valdybos pranešimai ir naujos valdybos rinkimai.

Spalio 26-28 d. tradicinis Akademinis savaitgalis Jaunimo centre.

Gruodžio 23 d. Kūčios. Mišios 4 v. p. pietų Jėzuitų koplyčioje, Kūčios Jaunimo centro mažojoje salėje 5 v. vak.

Praėjusių metų spalio 9 d. Chicagos Sendraugių susirinkime nutarta padidinti nario mokestį: nedirbantiems iki 5 dol., dirbantiems iki 10 dol. metams. Norime daugiau sušelpti svarbias lietuvybės išlaikymui ateitininkų stovyklas.

Chicagos Ateitininkų sendraugių valdyba

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates $50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $50.00 Foreign countries $50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$50.00	$30.00	$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	$50.00	$30.00	$20.00
Užsienyje	$50.00	$30.00	$20.00
Kitur — Amerikoje	$50.00	$30.00	$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	$30.00	$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambint 436-5566

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val.: pirm. ir penkt. 12—5; antr. ir ketv. 12—6:30; šešt. tik susitarus.

DR. EDMUNDAS VIŽINAS
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

DR. JONAS MAŽEIKA
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12—4 o—8. antr. 12—6; penkt. 10—12, 1—6.

Ofs. 735-4477; Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 East 127 St., Lemont, Ill.
1 mylia į vakarus nuo Ateitininkų namų
Tel. 257-2265
Val. pagal susitarimą.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Dr. Juozo Meškausko ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889
Val.: pirm., antr, ketv ir penkt. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6795
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1166; rezid. 239-2919

Ofs. tel. 586-3166; namų 361-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Samprotavimai

PO VASARIO 16-TOSIOS

Kai vasario 16-toji supuola su šokia diena, mes negalime tos didžios šventės paminėti tikrąją dieną. Kasdieniniais darbais užsiėmę, gali skirti tik sekmadienius ir šeštadienius, kad galėtų dalyvauti bent didžioji dalis vienos gyvenvietės lietuvių, prisimenančių ir norinčių prisiminti tą lietuvių tautos istorinį įvykį, tą nepamainomą įvykį, kuris tautos istorijoje įbrėžė nesunaikinamus bruožus. Ta šventė, vienur buvo minima pereitą sekmadienį — vasario 12 d., kitur bus šį sekmadienį — vasario 19 d., dar kitur, prisitaikant prie gyvenamų sąlygų, bus minima kitomis dienomis.

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventė yra vienkartinė. Bet ji savo dvasia negali būti apspręsta nei laiko, nei vietos, nei žmonių susitelkimo. Ji turi būti kasdienos šventė savo prisiminimais ir žadinimu tos dvasios, kuri kėlė lietuvių tautą nepriklausomam gyvenimui. Ji turi būti kartojama ne tik vyresniųjų, bet ir jaunojoje kartoje, net augančiuose ir būsimuose tautos vaduose. Iš jaunimo auga žmonės, iš jaunuolių auga vadai. Jie turi imtis vyresniųjų darbus pratęsti sąmoningai ir pagal savo supratimą. Gerai, kad Vasario 16-toji prisimenama net mažosiose kolonijose, net parapijose ir mokyklose. Ir tie maži sambūriai turi pajusti laisvės ir nepriklausomybės dvasią ir jausti savo pačių atsakingumą už tautos ateitį ir jos tolimesnį likimą.

Tauta nėra tik žemė, kurioje ji yra įleidusi savo šaknis. Tauta yra kiekvienas iš tautos kilęs žmogus, paveldėjęs jos dvasinius turtus, įsišaknijęs jos istorijoje, jaučiąs atsakomybę už savo artimuosius ir patį save. Ir lietuvių tauta, nuo amžių gyvenusi Baltijos pakraščiuose, nėra tik minia, tik masė. Net ir svetur gyvendama, ji neturi prarasti savo tapatybės, savo charakterio, tų žymių, kurios nuo amžių glūdumos įdiegtos kiekvieno lietuvio prigimtyje. Tauta — tai prigimtoji bendruomenė, išreiškianti save ypatingu bruožu.

*

Žiūrint į tautos praeitį, matant jos dabartį, negalima atskirti šių dviejų dalių, kurios eina viena po kitos. Kas buvo vakar, prieš savaitę, metus ar šimtą metų, jau yra praeitis. Dabartis tėra tik tai, kas yra šiandien. Bet dabartis tiek žmoguje, tiek visoje tautoje atsiremia praeitimi, laimėjimais ir pralaimėjimais, šviesiomis ir tamsiomis dienomis. Tauta, užmiršusi savo praeitį, yra tik sausa žolė, nežvelgianti į dabartį — miršta. Ir lietuvių tauta turi praeities dienų, kurios šviečia dabartyje ir skatina ateičiai dirbti. Taip pat yra ir praeityje laikotarpių, kurie dėmėmis uždengia saulės šviesą, praeities grožį, atsiliepiantį ir dabartyje.

Negalima gyventi tik šia diena, kaip negalima ir savo tautos narsumo, didvyriškumo, istorinės didybės perkelti tik į vieną dieną — tik į Nepriklausomybės atkūrimo dienos minėjimą. Nepriklausomybės dvasią reikia pratęsti, nepaisant, kad ji buvo paskelbta prieš daugiau kaip 66 metus. Negalima tik vieną dieną iškilmingai paminėti savo didvyrius, savo kunigaikščius, savanorius, atidavusius gyvybę už laisvę ir savo žmonių geresnį gyvenimą, neprisimenant, kad jų dvasia reikia gyventi kasdien. Tą dvasią reikia perduoti ateičiai ir paruošti savo naująsias kartas ir artimuosius nepriklausomybės ir laisvės dvasią įdaiginti savo gyvenimuose.

Kai žvelgi į minėjimus, kyla džiaugsmas, kad dar mes neužmiršome savo praeities — savo didžiosios tautos šventės. Bet tas džiaugsmas virsta rūpesčiu, kai pamatai, kad minėjimuose dalyvauja, paskaitas skaito, programas atlieka tik dalis viduriniosios kartos, o daugiausia jau darbingo amžiaus ribas peržengusiųjų ir tik už praeities darbus pagarbos užsitarnavusių vyresniųjų. Jie jau kalba be tikrovės pajautimo, tik mėgindami sukelti sentimentus, kurie per ilgą laiką jau yra išsekę. Jaunesniuosiuose jų sukelti negalima, nes jiems praeitis tėra tik istorija. O reikia, kad visi dalyvautų, kad šį tą naujo išgirstų, kad dabarties tikrovę suprastų ne tik kalbantieji, bet ir klausytojai, aukotojai ir būsimi vadovai.

*

Nėra amžiaus ribos tarnauti savo tautai. Nėra persenas niekas, kas dar gali judėti ir bet kuriuo būdu prie savo tautos ateities dabartyje prisidėti. Bet pajėgumas turi savo ribas. Amžius atima pajėgų dalį. Ir tai nėra nusikaltimas ar nenoras prisidėti prie savo tautos gelbėjimo iš dabarties košmarinės padėties — išeivijoje atstovauti pavergtųjų balsui ir troškimams. Nusikaltimas būtų, jei vyresnieji jau nesirūpintų, kad jų darbai būtų tęsiami, kad išeivija taptų tik dalimi, neatstovaujančia visos tautos reikalų, o tik save ir savo praeitį.

Žvelgiant į Vasario 16-tosios minėjimus, kyla rūpestis, kaip ilgai mes ištesėsime net minėjimuose. Juk reikia, kad tokiose šventėse mažesnėse ir didesnėse lietuvių gyvenvietėse ant scenos liptų ir tie, kurie dar ilgiau galės nešti tautos vėliavą, laisvės žiburį, atstovauti visai tautai, nepaisant, ar jos dalis nutildyta vergijoje ar dalis laisvai galinti savo tautą liudyti. Svarstant Lietuvos Nepriklausomybės ateitį, ne tik praeitį, yra būtina, kad vairą bent dalinai jau imtų ta suaugusioji jaunesnioji karta, kuri pajėgia dar savo jėgomis pakęsti kovos už laisvę naštos sunkumus, kuri gali dar ryžtis ir toliau tęsti vergais paverstai tautai žadinti viltis.

Tuo tarpu dar nėra reikalo pasiduoti pesimizmui. Dar nepralaimėta, kad neturime jaunų karių, kurie žodžiu ir darbu šiandien kovotų prieš komunizmo kėslus, prieš atbukusią pasaulio sąžinę ir prieš pastangas užmiršti kenčiančias ir persekiojamas pavergtas tautas. Bet būtina į tą veiklą pašaukti ir leisti dirbti tokiems vadovams, kurie dar pajėgtų atsispirti prieš visas kliūtis, kad tik pavergtieji turėtų daugiau vilčių, daugiau pasitikėjimo laisve besinaudojančiais, daugiau tikėjimo dar galinčiais ilgiau savo tautai išeivijoje darbuotis.

Pr. Gr.

Gali tauta būti pavergta, jos kraštas sunaikintas, jos sūnūs išžudyti, bet jos genijus, įkūnytas jos meno kūriniuose, pasiliks ir per amžius liudys apie jos individualią galybę.

J. Keliuotis

Daug sunkaus darbo padaroma pasaulyje vien tvirtai valiai padedant, bet kur tik reikia atlikti sunkiausius, vargingiausius darbus, ten reikia būtinai pasišaukti kantrybę.

Fr. W. Foerster

POLITINIŲ STUDIJŲ IŠVADOS

Šešioliktosios metinės politinės studijos, įvykusios 1984 sausio 28 — 29 d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje, svarstė ir diskutavo šias temas: "OSI ir KGB sandėris — tiesai ieškoti ar Maskvai pasitarnauti?" (Daiva Kezienė iš New Yorko, "Americans for Due Process" narė), "Rezistencinis palikimas" (dr. Kazys Ambrozaitis iš Chicagos, JAV LB tarybos prez. pirm.), "Istorijos ratas sukasi" (Linas Kojelis, iš Washingtono, Baltųjų rūmų štabo narys); simpoziumai — "Jaunimo politinės veiklos sritys" (studentai — Algis Avižienis, Rita Bureikaitė, Milda Palubinskaitė, Gintaras Prišmantas), "Lietuvių bendruomenės veikla išeivijoje" (JAV LB X-sios tarybos nariai — Vytautas Černius, Rimtautas Dabšys ir Juozas Kojelis). Anglų kalba sesija svarstė išplėstą temą "Reagano užsienio politika ir Pabaltijo valstybių problema" (Alex Alexiev, dr. Ansis Blakis, Dave Balsiger, Aino Lauri, Linas Kojelis, Art Wilkens ir dr. Jack Wheeler). Svarstybų kolektyvą sudarė jų tarpe — knygų ir studijų autoriai, Sovietų Sąjungos ir Pabaltijo valstybių problemų specialistai.

Abi dienas dalyvavo gausi auditorija, visi turėjo teisę dalyvauti diskusijose. Paskaitoms ir simpoziumams vadovavo Vytautas Vidugiris, Gintaras Grušas, Mykolas Naujokaitis, Leonardas Valiukas ir Antanas Mažeika. Studijų programą atidarė Rimtautas Dabšys, periodinių studijų reikšmę ir prasmę aptarė dr. Zigmas Brinkis, užsklandos žodį tarė P. Algis Raulinaitis. Studijų programą paruošė JAV LB Vakarų apygardos, LJS L. A. sk. ir LFB L. A. sambūrio valdybos ir Baltų laisvės lygos lietuvių sk. Paruošiamiems programos darbams vadovavo Edmundas Arbas, LFB L. A. sambūrio pirmininkas.

Iš paskaitose, simpoziumuose ir diskusijose pareikštų minčių galima formuluoti tokias išvadas:

1. Minėdami rezistentus ir kovotojus dėl Lietuvos laisvės, semiamės patys sau jėgų. Tai ne ašaros prie kapo, bet tautinis pabudimas ir rezistencinis pasiryžimas.

2. Stebėdami pavergtos Lietuvos gyvenimą, aiškiai matome, kad religijos teisių gynimas yra kartu ir tautos teisių gynimas. Lietuvoje pastebimas ryškus religinis renesansas. Išeivija turi surasti kelių jį skatinti. Rezistencijai Lietuvoje išeivija iki šiol nerodė pakankamo dėmesio.

3. Atsiliepiant į Sibiro kankinio jaunuolio Juliaus Sasnausko žodžius, kad Lietuvos dvasinis didingumas pasireiškia "ne vien savo amžių palikimu; mūsų epocha nemažiau didinga ir heroiška už praėjusias", 1984-sius metus reiktų skelbti Šv. Kazimiero ir Nijolės Sadūnaitės metais. Tai būtų "amžių palikimo" ir "mūsų epochos heroizmo" prasminga simbiozė.

4. JAV-sė ir Europoje kuriasi palankios nuotaikos Pabaltijo valstybių bylai kelti tarptautiniuose forumuose. PLB ir VLIK reiktų sustoti tartis, kaip savo tarpe susitarti, bet tartis, kaip tas palankias nuotaikas išnaudoti Lietuvos laisvės labui. Jaunesniuoju partneriu PLB ir VLIK pasitarimuose turėtų dalyvauti PLJS. Pasaulio lietuvių jaunimas, paveiktas įvykių Lietuvoje, rodo didelio susirūpinimo lietuvių tautos likimu.

5. Globaliniu mastu veikiančių organizacijų centrai neturėtų savo vardu vykdyti veiklos atskiruose kraštuose, kur jau veikia organizuotos lietuvių bendruomenės. Tai iššaukia nesusipratimus ir nesantaiką. Centrinės organizacijos turėtų būti idėjų pasiūlytojos, projektų kūrėjos, veiklos skatintojos ir koordinatorės. Tiesiogiai atskiruose kraštuose jos veikia tik ten, kur stipriau organizuoto lietuviško gyvenimo nėra, arba kur bendruomenės taip silpnos, kad pačios vienos jaučiasi bejėgės.

6. Europa yra ekonomiškai, militariškai ir moraliai sustiprėjusi ir pasiryžusi pasipriešinti Sovietų hegemonijai. Lietuva yra Europoje, tad didelę laisvinimo pastangų dalį reiktų nukreipti į Europą. Tai turėtų būti VLIK ir PLB sutartinės veiklos projektas.

7. Kai kurios centrinės organizacijos yra paskelbę konkrečius laisvinimo srityje planus 1984-ms metams. Svarbiausi, galį turėti istorinės reikšmės, planai yra:

a. Stengtis Lietuvos diplomatinei tarnybai Didžiojoje Britanijoje ir Kanadoje išgauti teisę personalą papildyti diplomatinėje tarnyboje nedirbusiais žmonėmis, kad būtų užtikrintas tų postų tęstinumas (PLB projektas).

b. Organizuoti visų LB kraštų santalką, kad Europos parlamento rezoliucijai Pabaltijo valstybių klausimą kelti Jungtinėse Tautose būtų duota eiga (PLB).

c. Rūpintis, kad JAV-bių vyriausybė Pabaltijo valstybių bylą pateiktų ir gintų Jungtinėse Tautose (JAV LB).

d. Pabaltijo valstybėms Jungtinėse Tautose išrūpinti oficialų stebėtojo statusą (Baltų Laisvės lygos proj.).

e. Rūpintis, kad Australijoje būtų paskirtas Lietuvos garbės konsulas (PLB).

8. Pasaulio lietuvių visuomenės tautinė-patriotinė pareiga sudaryti finansinį užnugarį toms organizacijoms, kurios konkrečius laisvinimo veiklos projektus turi, juos viešai skelbia, vykdo ir apie sėkmes ir nesėkmes informuoja visuomenę.

9. Ne tik į Lietuvių Bendruomenės, bet ir kitų bendrinių lietuvių organizacijų raktines pozicijas turėtų būti įtraukti vidurinės ir jaunesnės kartos žmonės, kurie be didesnio skausmo išlygintų tarporganizacinius nesusipratimus ir vykdytų lietuviškų jėgų konsolidaciją.

10. Politiniams tikslams siekti išeivija turi dirbti su mums palankia krašto administracija, kad Pabaltijo valstybių bylai taip pat palankiai nuteiktų spaudą, viešąją opiniją ir biurokratiją. Tuo tikslu Washingtone ir New Yorke yra reikalingi apmokami tarnautojai. Geravalis idealizmas, nelydimas sugebėjimo dirbti, teigiamų rezultatų neatneša.

11. OSI, bendradarbiaudama su KGB vad. karo nusikaltėlių bylose, pažeidžia JAV-bių teisės ir konstitucijos normas ir netiesiogiai talkina KGB pažeidinėjant žmogaus teises tų, kuriems pasisekė iš tiesioginės sovietų kontrolės ištrūkti. „Americans for Due Process" darbuotojoms Rasai Razgaitienei ir Daivai Kezienei priklauso ypatinga padėka už jų pasišventusį darbą, o Vliko, LB-nės ir Altos jungtinis komitetas, kuris organizuoja finansinį gynybos užnugarį, turėtų būti visų lietuvių remiamas.

12. Visos organizacijos bendru sutarimu turėtų paremti Baltų Laisvės lygos idėją pagaminti anglų kalba "Baltic Holocaust" filmą, kuris istoriškai teisingai pavaizduotų bolševikų ir nacių okupuotoje Lietuvoje įvykius nuo 1940 metų iki dabar. Filmo pagaminimas kainuotų iki 100,000 dolerių.

13. Amerikiečių organizacija "Ban the Soviet Coalition" siekia sovietus dėl jų tarptautinių nusikaltimų išjungti iš olimpinių žaidynių. Toje koalicijoje jau dalyvauja 150 organizacijų, jų tarpe Amerikos Lietuvių Taryba, PLJ s-ga, Baltų Laisvės lyga ir kt. Visuomenė turėtų BAN akciją paremti.

14 Į lituanistinių mokyklų programas nedelsiant įvesti stiprų visuomeninių mokslų kursą, kur jaunimas būtų ruošiamas praktiškai vykdyti su Lietuvos laisvinimu susijusius darbus. Visuomeninių mokslų pamokose naudojamos lietuvių ir gyvenamojo krašto kalbos.

J. Kj.

Rimties valandėlei

PAŽANGA — ŽMOGAUS KŪRYBA

Beždžionės yra išmokomos tarti keletą paprasčiausių žodžių. Tačiau jos vartoja tuos žodžius grynai mechaniškai, be jokio jų reikšmės supratimo, vartodamos juos visai ne ten, kur reikėtų panaudoti. Lygiai bandyta beždžiones mokyti nebylių sistemos: ženklais reikšti savo mintis. Tų ženklų judesių jos išmoksta, tačiau juos naudoja dažnai ne ten, kur reikia, nes nesupranta jų reikšmės. Bandyta beždžionę auginti kartu su kūdikiu. Kai kūdikis pradeda tarti pirmuosius žodžius, beždžionė lieka nebylė. Tačiau ji pralenkia kūdikį savo instinktu, kai kūdikis tik palaipsniui vystosi, mokosi kalbos. Gyvulys niekieno nemokomas atlieka jo prigimčiai reikalingus ir atitinkamus veiksmus tuoj pat nuo savo atsiradimo, kai žmogui reikia prie jų prieiti per tam tikrus laipsnius drauge su proto pažanga.

Fiziniu požiūriu tiek žmogus, tiek beždžionė turi beveik tas pačias savybes: smegenis, rankas, balsą. Tačiau skirtumas tas, kad žmogus turi sąmonę, jog jis turi tas savybes, o gyvulys ne. Žmogus sąmoningai naudoja savo smegenis, rankas, balsą. Iš smegenų jis išgauna sąvokas, balsą panaudoja kalbai, rankas — protingam ir kūrybingam darbui. Beždžionės to nepajėgia padaryti.

Dėl žmogaus smegenų, šių laikų mokslininkai yra padarę tokią išvadą: Fizinės smegenų savybės priklauso nuo to, kaip jos yra naudojamos. Individo smegenų ląstelių skaičius yra toks, kad, jei žmogus jas pilnai panaudotų, tai būtų pats didžiausias žmonijos genijus. Tas pats individas, jei kantriai sukaupia žinias ir praktiškus patyrimus per ilgų metų eilę, jis yra aukštesnis už tą, kuris, ir turėdamas gyvą prigimtą inteligenciją, nestudijuoja, nesimoko. Kai kurie žymūs istorijoje asmenys turėjo tik vidutinį intelektualinį pajėgumą, tačiau savo charakterio jėga ir darbštumu bei ištverme yra pralenkę protiškai gabiuosius.

Iš to galima drąsiai teigti, kad žmogus netelpa eilėje žinduolių ir stuburinių gyvių. Jis užima gyvių tarpe ypatingą vietą dėl to, kad jis turi dvasinę sielą, kuri atsispindi jo prote. Šiuo atžvilgiu nėra ir negali būti tarp bezdžionės ir žmogaus jokio tarpininko, jokio beždžionžmogio. Jei toks vadinamas beždžionžmogis neturi proto, jis yra gyvulys. Jei priešingai, jame, kad ir neišsivysčiusiame laipsnyje, pastebima proto kibirkštis, — jis yra žmogus. Dėl to rimti mokslininkai pripažįsta, jog žmogus dėl savo dvasinės sielos negali atsirasti evoliucijos būdu iš gyvulių pasaulio, nes gyvulių pasaulyje nėra jokio ženklo savisąmonės, laisvo apsisprendimo, laisvo pasirinkimo, logiško protavimo, kalbos, mokslo, kultūros, moralės ir religijos apraiškų. Žmogaus savybės yra ne jo biologinėje evoliucijoje, bet dvasinėje prigimtyje. Todėl žmogus yra ne išsivystęs gyvulys, o tik įkūnyta dvasinė siela.

Dar yra ir kitas skirtumas tarp gyvulio ir žmogaus. Atsiradęs gyvulys jau yra paruoštas savo egzistencijai, kai tuo tarpu gimęs kūdikis dar yra nepajėgus egzistuoti, jis dar turi dvasia augti žmogiškoje aplinkoje. Net ir fiziškai yra reikalingas ilgokų metų globos ir pagalbos, kad būtų pilnutinis žmogus.

Kada kalbama apie primityvius, laukinius žmones, kurių gyvenimas toli nepanašus į mūsiškį, reikia pastebėti, kad ir tuo atveju, kai tie primityvūs pradėjo gamintis įrankius, mokėjo sukurti ugnį, panaudoti savo reikalams gyvulius, nors fiziniai buvo ne tokie, kaip šių laikų žmogus, jie jau buvo tikri žmonės, nes jų veiksmuose jau pasireiškė proto jėga ir dvasinis pradas. Laikui bėgant, vis pažangesnę civilizaciją ir kultūrą sukūrė ne kas kitas, kaip žmogus savo dvasinėmis jėgomis. Kultūra ir civilizacija nepadarė jokios pažangos be žmogaus veikimo. O kuriama kultūra ir civilizacija turėjo įtakos ir žmonių kartoms. Šia prasme galima kalbėti apie žmonijos, taigi ir žmogaus pažangą, perėjimą iš laukinio į kultūringą žmogų, koks jis yra šiandien.

J. V.

TEN GIMĖ, AUGO DR. JONAS BASANAVIČIUS

JUOZAS RUDZEVIČIUS

30

Nuo vaikelio gimimo dienos tėvai nė didelių rūpesčių slėgiami neužmiršę mirtinio pavojaus metu duotų įžadų — vaikelį išleisti kunigu — jau VI-V klasėje rimtai ragino sūnų rengtis į Seinus važiuoti. Ir po daugelio metų tai prisiminęs sūnus, rašė: „(...) mano rėvas atkartodamas sakydavo: ‚Jonuti, nuo šių metų turi jau į Seinus eiti (...)' „Iki IV klasės ir aš pats buvau labai deivuotas vaikinas ir dažnai mislijau apie seminariją (...)", jis rašė. Tai buvo šviesios, nerūpestingos dienos, nes ir „Ypač motina buvo savo širdį ant kunigystės palaužusi ir gana dažnai man sakyti pamėgusi, aš būsiąs ‚dailus kunigėlis'. O niekam negirdint, gal ne kartą mylinčioj širdyje kartojusi, koks geras kunigėlis būsiąs jos sūnelis — kaip klebonėlis J. Burdulis. Ir kuri giliai tikinti motina nebūtų savo širdies rūpestėlio gerajam klebonėliui neatvėrus, neparašius, kad sūnelį prieš Dievą geru žodžiu užtartų ir iš Aukščiausiojo palaiminimo išmaldautų, jį geru kunigėliu išleisti laimintų. „Bet ne veltui sakoma, sūnus rašė: ‚Žmogus šaudo, ledoks kulkas neša...'. Tos ledoko kulkos buvo V klasės atostogų metu antireliginėj knygoj išskaitytos mintys, kurių įtakoje, „prasidėjo jau manyje tūla atmaina atsirasti..."

Sukilusios abejonės nemažėjo, o prieš savo sąžinę ir, mylimus tėvus apgaudinėdamas, sūnus seminarijon vykti negalėjo. Tėvų ryžtui sūnelį vienok į kunigus leisti, galėjęs turėti, čia kaip Dievo Apvaizdos atsiųstas gerasis kunigas J. Burdulis, kuris anksčiau šį silpnutį sūnelį Jonutį pakrikštijo, pamokęs prie Dievo stalo privedė ir jo įsteigtoje mokykloje pas zakristijoną Naujoką-Novakovskį kurį laiką vaikelis mokėsi.

Prieš kun. J. Burdulio atvykimą čia klebonavo lenkinimo apaštalas Rzepnickis, kuris, čia 30 metų klebonaudamas, lietuvių kalbos nė kiek nepramoko, visa vien lenkų kalba pravedė, kaip vyskupo buvo įsakyta. Bet gerajam Dievuliui, matyt, patikę šio krašto žmonių lietuviški poterėliai, kad neleido vyskupui susiprotėti ir uždrausti baudžiauninkams ir savo nameliuose lietuvių kalba melstis.

Vygrių vienuolyno lenkiškos dvasios vienuoliai jau taip darė visą XVIII a. Vygriuose, Suvalkuose, Jelenave, Kalatninkuose, Scebre, Teoline, Krasnapolyje ir kitose šios srities gyvenvietėse. Žmonės užmiršę lietuviškas maldas, užmiršo ir lietuvių kalbą — sulenkėjo. Tik vienuolyno įtakon nepatekusiose apylinkėse, dabar vadinamam Suvalkų trikampyje, išliko lietuviška sala. Maždaug prieš 200 m., matyt, nepaklaususių vienuolių draudimo, o lietuviškai besimeldusių žmonių viena palikuonė tarp kita ko atvirutėje iš Vygrių rašė: „prisiminimas ar atmiani tą laiką, kai saulė leidos kruvina, ant Kryžaus kentė Jėzus Kristus po Križum verkė Lietuva".

Gerasis Dievulis nenorėdamas, kad taip atsitiktų ir čia, palaimino, kad po „aklojo mozūro" į Bartininkus klebonu buvo paskirtas nuo Punsko kilęs sūduvis, nuoširdus lietuvis, minėtas nuostabiai šviesios dvasios kunigas J. Burdulis (Burdulevičius). Jo nustebimui, dauguma parapiečių nei maldų, nei poterių nemokėjo. Kai kurie jų bandė maldų žodžius vapalioti lenkiškai, nieko nesuprasdami. Jis tuoj paskelbė ilgai lauktą, žmones labai nudžiuginusią naujieną, kad Dievas gali ir lietuviškų maldų išklausyti. Parapiečius išmokė lietuviškai melstis, o vargonininkui ir zakristijonui liepė špitolėje žmonių vaikus mokyti lietuviškai skaityti.

Šviesdamas, bendraudamas su baudžiauninkais, už bažnytinius patarnavimus vaikų ir suvargusių intencija jokio atpildo neėmė, o reikalingus tikros paramos ir pats šelpė. Artimiesiems mirusius apraudojant ir klebonas kartu ašaras liejo. Žmonės jį, sakytume, ant rankų nešiojo, bet iš tikro širdyje ir maldų žodžiais gerajam Dievui vis dėkojo, kad taip juos pamilo, kad tokį geraširdį kunigėlį jimes davė. Sukalėdotus pašarus, javus, maisto gaminius vargstantiems žmonėms išdalindavo. Gelbėdamas žmonėms, didžiulio šventoriaus akmeninę tvortą savo pinigais išmūrino. Daug savo skatiko į statomus bažnyčios bokštus sudėjo, kad tik lengviau žmonėms būtų. Kiek išgalėdamas šelpė savo suvargusius gimines. Garbindamas Dievą ir tarnaudamas žmonėms, kun. J. Burdulis Bartininkuose gyveno ilgai. Po 48 metų jau ir prieš žemės palinkęs labai, užgeso (1885 m.) kaip vėlinių žiburėlis, tik parapiečių širdyse dar ilgai ilgai likosi gyvas kaip gero lietuvio kunigo paveikslas.

Nors valdė parapijos didžiulį, 100 ha su viršumi geros žemės ūkį, mirdamas po lova laikomoj dėželėje tapaliko 17 rublių. Testamente įrašė, kad klebonijoje turi likti jo knygynas, o tvarte 12 rublių verta karvė. Už savo žemiškų palaikų palaidojimą jokių pinigų nepaliko: „Kolegos kunigai teiksis mane palaidoti dovanai (...)", testamente įrašė. Pinigus, gautus už parduotą jo asmeniską turtelį, paskyrė parapijos reikalams.

(Bus daugiau)

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

ŠVIESUJĮ MUZIKĄ PRISIMENANT

Kovo 15 d. sueina 20 metų nuo ilgamečio "Dainavos" ansamblio vadovo ir Šv. Kryžiaus bažnyčios vargonininko muziko Stepo Sodeikos mirties. Ta proga specialus komitetas kartu su "Dainavos" ansambliu kovo 11 d. 3 val. p.p. Mišiomis jėzuitų koplyčioje ir specialia akademija Jaunimo centre prisimins taip nelauktai prieš 20 m. amžinybėn iškeliavusį šviesųjį muziką ir patriotą Stepą Sodeiką.

Asmeniškai Stepą Sodeiką pažinau nuo 1951 m., mudu supažindinus tuometiniam ansamblio valdybos pirmininkui Alb. Dzirvonui. Vėliau su juo teko nemažai bendradarbiauti, ypač kai kuone prieš kiekvieną "Dainavos" ansamblio premjerą ar religinį koncertą Šv. Kryžiaus bažnyčioje būdavau prašomas ką nors parašyti spaudoje. Pokalbiuose su spaudos žmonėmis S. Sodeika visada būdavo labai mielas, šiltas, atviras. Lygiai kaip ir jo tuometinis bendradarbis, anksti amžinybėn iškeliavęs rež. Gasparas Velička. Nemažai valandų teko su tais dviem džentelmenais praleisti, stebėtis jų kūrybine aistra, polėkiais ir uoliu atsidavimu perduoti išeivijos lietuviams kūrybinį dainos ar giesmės meną. Todėl ir iškeliaudamas į amžinybę S. Sodeika, rodos, nieko daugiau nepaliko, tik nemažą gaidų biblioteką, spalvingą kūrybiniais pasiekimais pažymėtą biografiją ir šviesų savo, kaip žmogaus, vardą.

Minint "Dainavos" ansamblio 25 metų sukaktį, komp. Vladas Jakubėnas taip rašė: "Stepas Sodeika buvo lyg šviesus, giedras sfinksas, užsidaręs savyje, neturėjęs priešų. Jis buvo apdovanotas giliu, šiltu muzikalumu, jis buvo taip pat iki širdies gelmių lietuvis patriotas. Jo gyvenimas praėjo artimam ryšyje su 'Dainavos' ansambliu ir kun. Aniceto Linkaus laikais lietuviška dvasia persisunkusia Šv. Kryžiaus klebonija. Šilumą dvelkiantį muzikalumą ir organiškai lietuvišką dvasią Stepas Sodeika mokėjo perduoti ir visiems 'Dainavos' ansamblio nariams... Ansmblis greit įsigijo plataus populiarumo, jo koncertai ar vaidinimai sutraukdavo didžiausias klausytojų minias, galėjusias pripildyti ne tik Marijos aukšt. mokyklos, bet ir didžiulę Orchestra Hall salę. Religinių koncertų metu klausytojai netilpdavo erdvioje ir puošnioje Šv. Kryžiaus bažnyčioje..."

Taip vaizdžiai ir taikliai kompozitorius Vladas Jakubėnas nušvietė anų laikų panoramą, centre pastatydamas muz. Stepą Sodeiką. Tai buvo tikrai naujo lietuvių tautinio, kultūrinio rėnesanso laikotarpis neoficialioje laisvojo pasaulio lietuvių sostinėje Chicagoje. Tuo laikotarpiu — 1956 metais — įvyko pirmoji naujųjų laikų lietuvių Dainų šventė, kurių grandinė nenutrūko ir iki dabarties dienų. Tais pačiais metais iš tuometinio Chicagos lietuvių vyrų choro pradėjo vystytis Lietuvių operos idėja, idėja to vieneto, kuris jau artėja prie 30 metų sukakties ir šį pavasarį, nors svetimoje salėje, vėl kartoja "Faustą", pirmą kartą to paties vieneto, dar Lietuvių opera nesivadinusio, išvestą scenon 1958 metais Marijos aukšt. mokyklos salėje. Taip pat tuo laikotarpiu su savo koncertais ypač garsus buvo muz. A. Mikulskio vadovaujamas "Čiurlionio" ansamblis ir kai kurie kiti chorai. Toje epochoje iki 1964 metų pradžios ryškią vietą užėmė ir muz. Stepas Sodeika su "Dainavos" ansambliu. Tais, sakyčiau, istoriniais 1956 m. lietuvių jėzuitų dėka iškilo ir lietuvių kultūros bei lituanistinio mokslo židinys Jaunimo centras.

Stepas Sodeika iki pat netikėtos mirties tebebuvo kūrybingas. Juk paskutinėmis dienomis prieš mirtį su "Dainavos" ansambliu Šv. Kryžiaus bažnyčioje jis tęsė naujos religinių giesmių plokštelės "Garbė Tau, Viešpatie" įrašymą. Deja, tą darbą jau baigė paties S. Sodeikos pasirinktas įpėdinis muz. Algis Šimkus.

Kaip išeivijos lietuviai pagerbė mirusį muziką, palydėdami į amžinojo poilsio vietą Šv. Kazimiero liet. kapinėse Chicagoje, teliudija "Drauge" paskelbto laidotuvių aprašymo ištraukos:

"Kovo 19 d. 140 automobilių procesija į Šv. Kazimiero kapines palydėjo muziką Stepą Sodeiką. Jo laidotuvės buvo vienos įspūdingiausių Chicagoje, kokių gali susilaukti tik didžiai tautai ir menui nusipelnęs žmogus. Jaudinantis momentas buvo, kai koplyčioje, prie karsto stovint dainaviečių garbės sargybai, ansamblis sugiedojo 'Nuliūdo kapais apsiklojus tėvynė'. Tai ta pati giesmė, kurią Vilniuje Rasų kapinėse nacių okupacijos metais giedojo S. Sodeikos vadovaujamas Vilniaus katedros choras, laidojant tragiškai nuo bombų žuvusį Vilniaus kovotoją kun. K. Čibirą...

"Laidotuvių rytą minia užtvenkė koplyčią ir gatvę. Prieš uždarant karstą, vargonininkai giedojo giesmes. Tarp Eudeikio koplyčios ir Šv. Kryžiaus bažnyčios išsirikiavo tautiniais rūbais pasipuošusių dainaviečių špaleriai ir, bažnyčios varpams skambant bei policijai sustabdžius judėjimą, Lietuvos vėliava pridengtą karstą nešė 'Dainavos' ansamblio veteranai ir jaunieji ansamblio nariai. Klebonas kun. E. Abromaitis su asista atlaikė koncelebracines Mišias... Pasibaigus Mišioms giliu jautrumu nuskambėjo J. Siniaus patriotiška giesmė 'Skausmo kryžkelė', kurią giedojo 'Dainavos' ansamblis su solistais D. Stankaityte ir J. Vazneliu. Ši giesmė liks istorinė S. Sodeikos biografijoje, nes tai buvo paskutinis jo, kaip dirigento, darbas su Dainavos ansambliu ir abiem solistais tą giesmę įrašant plokštelėn. Ta giesme Sodeika užbaigė savo kūrybingą gyvenimą, ir ji bažnyčioje buvo išklausyta su ašaromis akyse...

"Po Mišių atgiedojus Liberą ir kun. A. Stašiui pasakius trumpą pamokslą, apie 800 žmonių mirusio muziko kūną palydėjo į amžinojo poilsio vietą. Laidotuvių minioje buvo giminės, muzikai, solistai, aktoriai, Lietuvių Operos Chicagoje ir kitų chorų nariai, kunigai, gydytojai ir šimtai kitų profesijų atstovų".

Toks tai asmuo bus prisimintas sekmadienį, kovo 11 d. popietę jėzuitų koplyčioje atnašaujamose Mišiose ir po to Jaunimo centre įvyksiančioje akademijoje. 1964 m. kovo mėnesį po S. Sodeikos mirties rašydamas nekrologą "Draugo" kultūriniam priede, antraštėje paskelbiau prieš pat mirtį ligoninėje aplankyti atėjusiems muz. A. Šimkui ir J. Paštukui Stepo Sodeikos tartus žodžius: "Aš jau nebesugrįšiu pas jus". Tačiau kovo 11 d. rengiamoje akademijoje valandai kitai jis vėl sugrįš, kaip kad ne kartą sugrįžta jį arčiau pažinojusių mintyse.

LIETUVIAI FLORIDOJE

Miami, Fla.

RAŠYTOJOS E. JUCIŪTĖS SUTIKTUVĖS

Sibiro tremtinei rašytojai Elenai Juciūtei šiomis dienomis lankantis pas savo draugę, taip pat Sibiro tremtinę Eugeniją Keresevičienę, per žiemą gyvenančią savo brolio apartmente, Miami Beach, Fla., Lietuvių klubo valdyba nutarė suruošti supažindinimą su E. Juciūtės raštais.

Vasario 26 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Miami Lietuvių Amerikos Piliečių klubo salėje renginių vadovas J. Vaičekonis pradės susipažinimo popietę su rašytojos E. Juciūtės raštais ir darbais. Teko girdėti, kad šiuo laiku Miami Beach trumpai atostogaus rašytojas dr.Alf. Šešplaukis ir, jei jam sąlygos leis, jis dalyvaus toje popietėje ir pasakys sveikinimo žodį. Svarbiausias momentas yra rašytojos E. Juciūtės dalyvavimas ne tik gyvu žodžiu, bet ir jos atsivežta ir salėje rodoma Sibiro tremtinių darbų ir vargų parodėle.

Visa tai atsilankę galės pamatyti ir išgirsti rašytojos E. Juciūtės pasakojimą apie tremtinių vargus Sibire, kurį ji yra taip vaizdžiai aprašiusi savo knygose. Jos anksčiau išleistos knygos "Pėdos mirties zonoje" ir "Ąžuolynėlis" yra išparduotos, o dabar dar platinama "Igarkos Naujamiestis", ir norintieji galės ją įsigyti su autorės autografu.

Po programos visi dalyviai papietaus.

ŠV. KAZIMIERO MINĖJIMAS

Kaip visame pasaulyje, taip ir Miami apylinkėj stengiamasi galimai plačiau paminėti svarbias lietuvių tautai sukaktis.

Kovo 3 d., šeštadienį, 11 val.priešpiet, Miami arkivyskupas Edward A. McCarthy atnašaus šv. Mišias Šv. Kazimiero , Lietuvos globėjo, 500 metų mirties sukakties proga Švč. Marijos katedroje, 7525 N. W. 2nd Ave., Miami, Fla., ir taip pat pasakys pamokslą. Pamaldų metu sol. Ona Blandytė-Jameikienė pagiedos keletą giesmių. Visi dalyviai galės giedoti žinomas giesmes, kaip Pulkim ant kelių, Marija, Marija ir Lietuvos himną.

Arkivyskupijos administracija paskelbė spaudoj apie arkivyskupo laikomas šv. Mišias ir kviečia visus tikinčiuosius dalyvauti. Gali dalyvauti ir TV atstovai. Pamaldos bus užrašomos į garsines juosteles ir gali būti transliuojamos per Vatikano ir Amerikos Balso radijo stotis į okupuotą Lietuvą.

Visiems turi būti suprantamas svarbumas kiek galint daugiau dalyvauti. Visos organizacijos dalyvauja su vėliavomis, bet jos turi nešti ir popiežiaus vėliavą. Yra pakviestos dalyvauti visos komunistų pavergtos tautos su vėliavomis. Pageidaujamas dalyvavimas lietuvių moterų su tautiniais rūbais.

MINĖJIMAS LIETUVIŲ SALĖJE

Sekmadienį, kovo 4 d., 3 val. p. p. Miami Lietuvių Amerikos piliečių klubo salėje bus tęsiamas Šv. Kazimiero minėjimas.

Neilgą paskaitą apie šv. Kazimierą skaitys skautininkė, žurnalistė Kunigunda Kodatienė, meninę programą atliks sol. Ona Jameikienė ir Jameikių jaunimas padeklamuos keletą eilėraščių.

Visur gausiai dalyvaudami pasirodysime, kiek mes mokame įvertinti visai lietuvių tautai reikšmingų sukakčių minėjimus.

Po programų visi dalyviai pasivaišins klubo virtuvės šeimininkių paruoštais pietumis.

I. G.

TUNELIO PROJEKTAS

Alsthom — Atlantique ir Grands Traveaux de Marseille, — du Prancūzijos didelių įmonių susivienijimai sudarė bendrą įmonę, kurios tikslas yra vėl iškelti Prancūzijoje tunelio po Kanalu kasimo planus. Ši bendra įmonė vadinasi Euroroute-France. Ji bendradarbiauja su Britanijos Euroroute — UK, kuri palaiko Anglijoje to tunelio idėją. Euroroute planas yra dabar vienintelis tunelio projektas, kuris gali tikėtis Anglijos ir Prancūzijos viešųjų ir privačiųjų įmonių paramos. Išlaidos šiam projektui apskaičiuotos 314 milijardų frankų. Pagal šį projektą Alshom įmonė duos metalo konstrukcijas 19 km ilgio tuneliui, kuris turės būti kasamas tarp žemyno ir dviejų dirbtinių salų.

T.

Visi žinome, kad sutaupyti pinigai užtikrina mūsų materialinę ateitį. Todėl, labai svarbu laikyti pinigus patikimoje, saugioje vietoje.

Tai yra toji kalba, kuria mes vartuojame Čikagos Pirmojo Nacionalinio Banko Taupytojų Centre.

Mūsų centras turi darbuotojus aptarnaujančius savo klientus jų gimtąja kalba. Šitie darbuotojai gali Jums išaiškinti ir padėti visais taupymo klausimais pav. kaip atidaryti IRA saskaitą arba Indelio Pažymėjimą (Certificate of Deposit), pateikti Jums papildoma informaciją apie Pinigines Rinkos Sąskaitą (Money Market Account) ir kt.

Mes suteiksime Jums visus patogumus ir kartu su Jumis, ramioje, dalykiškoje aplinkoje, aptarsime Jūsų asmeninius taupymo reikalus. Viso ko Jums reikia - tai minimumas 20 tūkstančių dolerių ir Jus esate teisingame kelyje.

Papildoma informacija apie naudą ir privilegijas, kurias mes galime Jums suteikti galite gauti paskambinus telefonais 732-2470 ir 732-2471, arba aplankius mūsų Čikagos Pirmojo Nacionalinio Banko Taupytojų Centrą, kuris randasi Dearborn ir Madison gatvių kampe. Centras veikia kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, nuo 8 val. 30 min iki 4 val. p. p.

Maloniai prašome aplankyti mus. Mes atsakysime į Jūsų klausimus, padėsime Jums teisingai suprasti ir išspręsti Jūsų Taupymo reikalus.

Taupytojų Centras ir Jus. Santaupos svarbios kalbantiems bet kurią kalbą.

FIRST CHICAGO
The First National Bank of Chicago

"Mes kalbame jūsų gimtąja kalba."

Ilona Zubrys
Buhalteris-Vykdytojas

Juozas Kazlauskas
Banko Skyriaus
Vedėjas

Vytis International Travel Service

2129 KNAPP STREET, COR. GERRITSEN AVE.
BROOKLYN, N.Y. 11229
(212) 769-3300

SVARBUS PRANEŠIMAS

KREDITO UNIJA KASA JUNGIASI SU VISA LIETUVIŲ VISUOMENE Į IŠKILMINGĄ VIENINTELIO LIETUVIO ŠVENTOJO ŠV. KAZIMIERO 500 METŲ MIRTIES MINĖJIMĄ VATIKANE. KASA DUODA YPATINGĄ PASIŪLYMĄ. KAS DAR NĖRA UŽSISAKĘ, IR NORĖTŲ SU LIETUVIŲ EKSKURSIJA KELIAUTI Į ROMĄ TURI

1. ATIDARYTI KASOJE NAUJĄ TAUPOMĄJĄ SĄSKAITĄ NEMAŽIAU $500 SUMA, ARBA
2. PADIDINTI JAU TURIMĄ SĄSKAITĄ KASOJE NEMAŽIAU $1,000.00 SUMA.

ABIEJAIS ATVEJAIS KASA SUMOKA $250.00 VYKSTANČIAM Į ROMĄ NUO VASARIO 26 IKI KOVO 5 D. TOKIU BŪDU PILNA ŠIOS KELIONĖS KAINA ASMENIUI BUS TIK $750.00 IŠ NEW YORKO. KAINA ĮSKAITO SKRIDIMUS, VIEŠBUTĮ, MAISTĄ IR DAUG KITŲ PRIEDŲ. KURIE NORĖTŲ TIK SKRIDIMUS, TIE SU KASOS NUOLAIDA MOKA TIK $350.00. IŠ KITŲ MIESTŲ YRA PRIDĖTINIS MOKESTIS.

INDĖLIAI KASOJE DUOS 10% DIVIDENDĄ IR TURĖS BŪTI LAIKOMI KASOJE NEMAŽIAU 3 MĖNESIŲ.

ČIA YRA NEPAPRASTA PROGA, KURI GAL NIEKAD DAUGIAU NEPASITAIKYS. VIENU SPRENDIMU GALITE ĮJUNGTI SAVO SANTAUPAS Į PELNINGĄ LIETUVIŲ TAUPYMO INSTITUCIJĄ IR GAUTI DIDELĘ NUOLAIDĄ PILIGRIMINEI LIETUVIŲ KELIONEI LIETUVOS ŠVENTAJAM PAGERBTI.

SKUBIAI REGISTRUOKITĖS KASOJE: NEW YORKE 86-01 114 St. RICHMOND HILL, N.Y. 11418, TEL. (212) 441-6799. CHICAGOJE (MARGUČIO ĮSTAIGA) 2422 MARQUETTE RD. CHICAGO, ILL. 60629, TEL. (312) 737-2110. ST. PETERSBURG, FLA. 1417 49 AVE. N.E., ST. PETERSBURG FLA. 33723, TEL. (813) 360-6052.

KELIONĖS DOKUMENTUS IR INFORMACIJAS PARŪPINS KELIONIŲ AGENTŪRA „VYTIS", KURI TVARKO ŠIĄ EKSKURSIJĄ.

KASOS DIREKTORIŲ TARYBA

Redaguoja Ginta Remeikytė, 230 E. Ontario, Apt. 902, Chicago, IL 60611 Tel. 642-7227.

PLJS — KUR STOVI, KUR TURĖTŲ EITI?

VIKTORAS NAKAS

Man pavesta pateikti kritišką analizę Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos veiklos po ketvirtojo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ir duoti pasiūlymų dėl sąjungos tolimesnės veiklos krypties.

I.

Pirmąją šio pokalbio dalį galiu palyginti su apsilankymu pas dantų gydytoją. Tokie apsilankymai pacientui dažnai būna skaudūs, visad sukelia šiokį tokį nerimą, tačiau be jų negalima apsieiti. Per ilgai uždelsus, paciento sveikata gali sušlubuoti, skausmai gali užsitęsti ir keleriopai padaugėti. Panašiai gali atsitikti su mūsų sąjungos veikla, jeigu mes nedrįsime karts nuo karto į ją mesti kritišką žvilgsnį.

Gerai

Trečiosios PLJS valdybos branduolį sudarė Chicagoje gyvenąs jaunimas. Atrodo, kad tos valdybos nariai grįžo iš ketvirtojo kongreso pasiryžę stipriai veikti. Iš valdybos posėdžių aprašymų *Pasaulio Lietuvyje* žinome, kad valdyba išstudijavo ketvirtojo kongreso nutarimus. Vykdydama to kongreso nutarimą išleisti auklėjimo medžiagą jaunoms šeimoms, valdyba perspausdino dr. Algio Norvilos ketvirtajame kongrese skaitytą paskaitą apie dvikalbiškumą. Taip pat perspausdino Lietuvos pogrindžio leidinį **Alma Mater.** Be to, valdybos nariai keliavo į Europą ir Pietų Ameriką su ten gyvenančiais lietuviais jaunuoliais tartis. PLJS-PLB talkininkai buvo siunčiami į Pietų Ameriką ir Australiją. PLB ir PLJS taip pat siuntė Simą Kudirką į Australiją. PLJS politinė koordinatorė labai daug prisidėjo prie LB jaunimo sąjungos politinės konferencijos ruošos New Yorke ir nešė pagrindinę atsakomybę už PLJS politinę konferenciją Dainavos stovykloje. PLJS politinės komisijos nariai kartu su JAV LJS vadais suruošė lietuvių jaunimo prisirakinimą prie Sovietų ambasados tvoros Washingtone. Buvo leidžiamas politinės veiklos aplinkraštis. PLJS valdyba taip pat leido žiniaraštį. Ji skelbė literatūros konkursą, kurio tema buvo literatūra vaikams. Valdyba pakvietė Californijos jaunimą statyti spektaklį "Viva Europa" Chicagoje. Ji taipogi rūpinosi kai kuriais penktojo jaunimo kongreso ruošos klausimais. Ryšių centras tęsė universitetinio lygio lituanistikos seminarų ruošą.

Tai ne visi PLJS valdybos darbai, bet turbūt neklysiu sakydamas, kad jie pagrindiniai. Daugumai suminėtų darbų pavyzdį davė anų PLJS valdybų veikla. Talkininkų idėja gimė pačiame pirmame jaunimo kongrese ir jau buvo vykdoma prieš trečiąjį kongresą. Gabijos Petrauskienės valdyba irgi skelbė literatūros konkursą ir ruošė kultūrinius renginius, kaip Rakauskaitės, Daunoro ir Jocytės koncertus.

Iš visų suminėtų nuveiktų darbų bene originaliausias buvo PLJS valdybos nutarimas nesitenkinti vien savo pagamintais aplinkraščiais, o atiduoti spaustuvei spausdinti medžiagą specifiniais klausimais. Todėl pasirodė leidiniai Lietuvos pogrindžio ir dvikalbiškumo temomis. Tokiu būdu norėta bent dalinai užpildyti informacinę spragą, prieš kurią Ketvirtojo Jaunimo Kongreso atstovai stipriai pasisakė.

... ir ne taip gerai

Kaip reikėtų vertinti PLJS valdybos veiklą? Beieškant atsakymo į šį klausimą, kilo kitas klausimas: kaip kiti reagavo į PLJS valdybos veiklą? Spaudoje neteko užtikti nei vieno jauno žmogaus kritiško sąjungos valdybos veiklos įvertinimo. O iš vyresniųjų man teko matyti tiktai PLB pirmininko Vytauto Kamanto kritiškas pastabas. Jis teigia, kad PLJS veikla "Pradėjo silpnėti nuo 1979 metų... jos veikla tapo posėdžių, planavimo ir vietine Chicagos miesto veikla, išskyrus lituanistinius studijų seminarus. Sąjungą išgelbėjo V-jo PLJ kongreso ruošimo komiteto pirmininkė Violeta Abariūtė, suradusi gerų talkininkų jaunimo kongresui ruošti... ir planingai vykdžiusi V-jo kongreso paruošiamuosius darbus." (1) Žinoma, tai tėra vieno liudininko pareiškimas. Tačiau reikia su Vytautu Kamantu sutikti, kad daug planų liko planais. *Pasaulio Lietuvio* numerius bei PLJS valdybos žinaraščius pastudijavę, tų neįvykdytų planų sąraše rasite PLJS valdybos nutarimus plėsti ryšių centro veiklą. Su PLB kartu ruošti vasaros lituanistinius kursus Europos lietuviams bei mokytojų kursus kituose kraštuose. Su PLB kartu leisti konspektus apie lietuvių kultūrą. PLJS valdybos posėdžiuose kalbėta apie galimybę steigti kultūrinę premiją jaunimui ir apie Šiaurės Amerikos jaunimo stovyklos sušaukimą. Įvairioms auklėjimo temoms aptarti buvo užsimota išleisti eilę brošiūrų. Pasirodė tiktai dr. Norvilos paskaita apie dvikalbiškumą. Paskelbus literatūros konkursą, nieko apie jį daugiau negirdėta.

Kaltinti PLJS valdybą, kad ji visų numatytų planų neįvykdė, būtų neteisinga. Juk nėra tokios valdybos, kuri visus numatytus uždavinius atliktų. Be to, nepalankios sąlygos gali sukliudyti kai kurių planų realizavimą. Pvz., ar PLJS literatūros konkurso nepasisekimą nulėmė tai, kad valdyba netinkamą temą parinko ir kad ji mažai konkursą išreklamavo, ar tai, kad jaunimas apie jį žinojo, bet juo nesidomėjo?

Bet argi reikėjo laukti iki kongreso tam, kad sužinotume, kokie PLJS valdybos pasisekimai, kokios nesėkmės? Gal kraštų sąjungų vadai tais klausimais buvo informuojami per visą laikotarpį nuo Ketvirtojo Jaunimo kongreso iki dabar. Nežinau. Tačiau galiu tvirtinti, kad plati jaunimo visuomenė nežinojo ir negalėjo žinoti, kas dedasi su Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjunga per paskutinius dvejus metus, išskyrus tai, kad ji ruošėsi kongresui. 1980 m. PLJS valdyba išleido tris aplinkraščius. 1981 m. balandžio mėn. pasirodė vienintelis tų metų aplinkraštis. Po to nieko. *Pasulio Lietuvyje* buvo spausdinami PLJS posėdžių aprašymai. Iš aprašymų sužinome, kad iki 1981 m. vasario mėn. vidurio PLJS valdyba posėdžiavusi devynis kartus. Straipsnis apie devintą posėdį buvo paskutinis valdybos posėdžių aprašymas, kurį užtiksite *Pasaulio Lietuvyje.* Tiesa, po 1981 metų vasario mėnesio *Pasaulio Lietuvyje* dar pasirodė PLJS atsišaukimas į lietuvių visuomenę dėl lituanistikos katedros steigimo, LB ir LJS vadovų pasitarimo Dainavoje aprašymas ir PLJS antrosios politinės konferencijos aprašymas. Tačiau lietuvių spaudoje nuo 1981 metų pavasario beveik jokių žinių nebuvo apie valdybos darbus, planus, svajones. Eiliniam lietuvių visuomenės nariui, kuris sekė lietuvių spaudą, piršosi tik viena išvada: PLJS valdyba, po dvejų metų veiklos, nieko nebeveikė. Galbūt tai visai klaidinga išvada. Galbūt šiame kongrese yra asmenų, kurie gali išvardinti visą eilę PLJS valdybos atliktų darbų per antrąją PLJS valdybos kadencjos pusę. Deja, tai jau nebepakeis to eilinio lietuvio susikurto vaizdo, kad PLJS valdyba pora metų ilsėjosi.

Turbūt nemažesnė problema už PLJS informacijos skleidimo sužlugimą buvo valdybos nesiryžimas užangažuoti platesnę lietuvių visuomenę. Antroji PLJS valdyba, vadovaujama Gabijos Petrauskienės, suruošė koncertų seriją Šiaurės Amerikos solistams iš Europos ir Pietų Amerikos. Kiekvienas solistas pasirodė bent keliose Šiaurės Amerikos kolonijose. Tuos koncertus ruošiant, buvo primygtinai visuomenei pabrėžiama, kad tai Jaunimo sąjungos projektas. Taipogi buvo duota suprasti, kad, kviesdama solistus iš kitų žemynų, PLJS puoselėja pasaulinę lietuvybę. Bent porą tūkstančių lietuvių dalyvavo tuose koncertuose Jie buvo PLJS veiklos užangažuoti. Taip pat į jaunimo sąjungos veiklą buvo įtraukta bent šimtas jaunuolių, kurie prie koncertų ruošos prisidėjo. Trečioji PLJS valdyba pasikvietė Los Angeles grupę pastatyti spektaklį "Viva Europa" Chicagoje. Tai buvo JAV lietuvių pasirodymas kitiems JAV lietuviams tik vienoje lietuvių kolonijoje, tad kažin ar pasaulinės lietuvybės idėja buvo skiepijama. Antra vertus, Chicagos visuomenė tikrai buvo užangažuota. Spektaklis turėjo nepaprastą pasisekimą. Vienintelė bėda tai, kad "Viva Europos" pasirodymas buvo pirmas ir paskutinis PLJS valdybos tos rūšies bandymas.

Masių pritraukimas, žinoma, nėra vienintelis ir nėra svarbiausias PLJS valdybos veiklos tikslas. Vis dėlto jis yra labai svarbus. Nežinia, ar PLJS valdyba tai surpato.

Be informacinės veiklos žlugimo ir stokos projektų, kuriuose visuomenė galėtų dalyvauti, PLJS veiklos kryptis nebuvo aiški. Iš posėdžių aprašymo *Pasaulio lietuvyje* spėju, kad trečioji PLJS valdyba, bent kadencijos pradžioje, norėjo sustiprinti informacijos bei kultūros plėtojimo sritis. Bet tai tėra spėjimas. Kokia buvo valdybos veiklos plano vadovaujanti mintis? Kokį naują kelią PLJS valdyba norėjo nuskinti per savo kadenciją? Galbūt valdyba nutarė, kad tinkamiausias veiklos kelias jai būtų tas pats, kurį anoji PLJS valdyba nuskynė. Deja, reikėjo laukti šio kongreso, kad gautume atsakymus į tokius klausimus. Taip neturėjo būti.

Nemanau, kad net ir aršiausias PLJS valdybos gynėjas sakytų, jog ji padarė didelį šuolį į priekį per ketverius veiklos metus. Antra vertus, neteisinga jai mesti kaltinimą, kad PLJS veikla visiškai sustabarėjo. Per pirmuosius dvejus metus visuomenei buvo aišku, kad PLJS valdyba šį tą dirba. Kai kuriose srityse, pvz. politikoje, veikla nesustojo per visą ketvirmetį. Taipogi valdyba atliko būtiną sąjungos reprezentacinę funkciją. Ji siuntė savo atstovus į įvairius renginius bei komitetus ir finansiškai rėmė įvairias institucijas.

Kraštų problemos

PLJS veiklos įvertinimas liktų neužbaigtas, jeigu kritiškas žvilgsnis būtų metamas tiktai į centro veiklą. Kraštų veikla nemažiau svarbi. Kraštų jaunimo sąjungų veiklos aprašymai leidinyje *Antros Pasaulio Lietuvių Dienos* parodo, kad jaunimo veikla buvo įvairi ir kai kur, kai kada gausi. Atrodo, kad ypač Europoje lietuvių jaunimo veikla sustiprėjo po ketvirtojo kongreso. Didžiojoje Britanijoje įsteigta Jaunimo sąjunga, o Vokietijoje jaunimas veikė politinėje, visuomeninėje ir kultūrinėje srityse.

Kraštų Jaunimo sąjungų veikla politinėje srityje sustiprėjo Argentinoje, Brazilijoje, Didžiojoje Britanijoje, Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Kanadoje ir Vakarų Vokietijoje. Kraštų Jaunimo sąjungos griebėsi vienokių ar kitokių priemonių iškelti Lietuvos pavergimo klausimą gyvenamojo krašto visuomenei. Kažin, ar pusė tų kraštų sąjungų prieš ketvirtąjį kongresą buvo bandžiusi bet ką nuveikti politikos srityje? Tai sveikintinas reiškinys.

Paskiri kraštų veiklos pavyzdžiai rodo jaunimo kūrybingumą, pasiryžimą ir veiklos potencialą: Argentinoje kongreso atstovai metus prieš penktąjį kongresą rinkosi kas penktadienį aptarti kongreso vadovą ir pasiklausyti paskaitų; Australijoje jaunimas ruošė radijo programas ir minėjimus Kalantai pagerbti; Didžiojoje Britanijoje vyko savaitgaliniai lituanistikos kursai ir to krašto Jaunimo sąjunga leido puikų laikraštėlį gyvenamojo krašto kalba; Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas nusprendė Trečiojo pasaulio viešajai opinijai kelti Lietuvos bylą; Vokietijoje surengta spaudos paroda jaunimui; Jungtinėse Amerikos Valstybėse pereita į naują veiklos stadiją — civilinį nepaklusnumą.

Vis dėlto paskiri veiklos pavyzdžiai nebūtinai atspindi veiklos visumos. Prieš ketverius metus, kai Reaganas kandidatavo į JAV prezidentus ir norėjo nurungti savo oponentą, tuometinį prezidentą Carterį, jis Amerikos publikai pakartotinai ir efektyviai kėlė šį klausimą: ar jūsų gyvenimo standartas geresnis šiandien, negu prieš ketverius metus, ar prastesnis? Tą patį klausimą galima taikyti kraštų Jaunimo sąjungų veiklai. Ar 1983 metų liepos mėnesį kraštų sąjungų veiklos standartas aukštesnis negu 1979 metų liepos mėnesį, ar žemesnis? Ar kraštų Jaunimo sąjungos nuo praėjusio kongreso pritraukė daugiau jaunimo? Ar jaunimo parama Jaunimo sąjungai sustiprėjo ar susilpnėjo?

Galutinių atsakymų į tuos klausimus neturiu, nes duomenų trūksta. Visgi galima daryti šiokias tokias išvadas, kad ir tik įspūdžiais paremtas. Nepastebėjau nė vieno Jaunimo sąjungos kraštų pranešimo leidinyje *Antros pasaulio lietuvių dienos,* kuriame būtų pasigirta, kad jaunimo veikla nepaprastai gera. To ir neteko girdėti jūsų kraštų pranešimuose pirmadienį. Keli korespondentai Pasaulio lietuvių dienų leidinyje pripažino, kad veikla jų krašte buvusi vidutinė. Kai kur net pastebėtas regresas. Pavyzdžiui, Argentinos pranešime sakoma, kad „Dabartiniai sąjungos rūpesčiai yra pritraukti jaunimą prie lietuviškos veiklos, kuri truputį susilpnėjo"(2) Pasiklausykime Urugvajaus korespondento atvirą kreipimąsi į kitų kraštų jaunimą tame leidinyje: „Kada, pagaliau, supras PLJK rezoliucijų rašytojai, kad mūsų jaunimo problemų dydis diena iš dienos auga, ypač Pietų Amerikoje? Jei prašome paramos, tai ne dėl to, kad tie mūsų prašymai būtų išspausdinti biuleteniuose, laikraščiuose ir žurnaluose, kur skaitytojui gali sužadinti gailesčio jausmą. Tai kartojame, nes iki šiandien mūsų problemos dar nebuvo pilnai suprastos. Tai dar kartą šaukiame, kad diena iš dienos mes netenkame savo lietuviško identiteto".(3)

Aplamai atrodo, kad kraštų Jaunimo sąjungų būklė nedaug tepasikeitė nuo ketvirtojo kongreso. Vis tos pačios problemos. Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Kanadoje, kur daugumas antrosios kartos išeivijos lietuvių jaunimas gyvena, kraštų jaunimo sąjungų veikla vis dar per daug koncentruojama tose kolonijose, kuriose JAV ir Kanados valdybos įsteigia savo centrus. Vargiai ar bet kuriame žemyne, bet kuriame krašte Jaunimo sąjunga gali pasigirti, kad turi jaunimo visuomenės paramą. Su tam tikromis išimtimis nesimato, kad kraštuose ar vietovėse būtų išvystyta nuolatinė veikla. Suprantama, kodėl šio kongreso atstovai pageidavo, kad penktajame jaunimo kongrese būtų kalbama apie konkrečias veiklos priemones. Ketvirtojo kongreso nutarimai, kurių visuma sudaro Jaunimo sąjungos ideologiją, atsakė į kai kuriuos jaunimui rūpimus klausimus. bet neišsprendė silpnos vietinės veiklos problemos.

Neketinu šiame pokalbyje daryti tų vietinių veiklos problemų analizės. Tačiau atkreipsiu jūsų dėmesį į vieną kitą problemą. Neseniai du kongreso atstovai iš Kalifornijos *Draugo* dienraščio „Akademinių prošvaisčių" skyriuje aptarė Los Angeles jaunimo veiklą. Spėju, kad jų pastabos apie tą veiklą tinka ne tik kitiems Lietuvių sąjungos vietiniams skyriams Šiaurės Amerikoje, bet ir Australijos, Europos bei Pietų Amerikos jaunimo vienetams. Regina Stančikaitė *Drauge* rašė, kad „dabartinė Los Angeles Lietuvių Jaunimo sąjunga yra susilpnėjusi savo veikloje, ir veiklaus jaunimo skaičius yra nuostabiai sumažėjęs. Nebematoma jokių kultūrinių renginių, diskusijų bei rimtesnių jaunimo rašinių... Pagrindinė veikla tampa Jaunimo sąjungos ‚kavinės'..."(4)

Gintaras Grušas parėmė Stančikaitės pastabas. Jis *Drauge* teigė, kad jaunimo veiklai kliudo „alkoholio bei baliavojimo manija ir apatija". Anot Grušo, „atsiranda žmonių, kuriems visas šitas baliavojimas pasidaro ne tik pagrindinis, bet ir vienintelis savo tautiškumo pasireiškimas... Didelė dalis jaunimo mato Jaunimo sąjungos darbą kaip tautinio identiteto išlaikymą bet kokiomis priemonėmis. Tokia galvosena galime pasiteisinti 90% savo veiklos paskirdami baliams, šokiams ir girtuokliavimo savaitgaliams".

Grušas teigia, kad apatija „kyla iš nuovargio... (ir iš)... galvosenos, kad baliavojimas yra vienintelė lietuvio pareiga ir užsiėmimas. Kiekvienoje kolonijoje yra maža grupelė žmonių, kurie veda visą veiklą. Problema yra ta, kad kuo daugiau užsiima, tuo daugiau kiti jiems bando užkrauti. Todėl mūsų lietuviško jaunimo aktyvistų tarpe yra tokia ‚išdegimų' epidemija". (5)

Dar jus pavarginsiu viena kita citata. Štai kaip vienas Kanados lietuvių jaunimo suvažiavimas spaudoje apibūdintas: „... kaip dažnai anksčiau, taip ir šį kartą pasirodė apgailėtino seklumo: *Pramogine dalimi domėtasi, o studijine dalimi nesidomėta, nors ji buvo paties jaunimo vykdoma ir lietė paties jaunimo rūpesčius..."* Toliau apie tą renginį rašoma, kad „buvo ir tokių Toronto jaunuolių, kurie visą dieną prasėdėjo prie televizijos, į kultūrinius renginius nėjo ir pasirodė tiktai šokiuose". (6)

Ar matosi didelis skirtumas tarp to jaunimo suvažiavimo Kanadoje ir Los Angeles lietuvių jaunimo veiklos? Turbūt kad nesimato. O visgi yra vienas svarbus skirtumas. Kalifornijos atstovai apibūdina Los Angeles veiklos būklę 1983 metais. Gi tas suvažiavimas Kanadoje buvo Kanados Jaunimo kongresas, kuris įvyko 1965 metų spalio mėnesį. Problemos, kurios slegia mūsų veiklą šiandien, yra tos pačios, ar bent labai panašios į tas problemas, kurios kliudė išeivijos jaunimo veiklai prieš 18 ar daugiau metų. Pasiklausykite vieno jaunimo kongreso ruošos pirmininko nusiskundimo: „...Mes nepakankamai informavome lietuvių visuomenę apie kongreso eigą ir neatrėmėme mums metamų nepagrįstų kaltinimų. Ta spraga susidarė ne dėl nenoro rašyti, bet dėl to, kad *mes daugumas negalime laisvai rašyti lietuviškai".*(7) (Mano pabr. -V.N.) Ar tai ketvirtojo ar trečiojo jaunimo kongreso pirmininko komentaras? Ne. Tai *pirmojo* jaunimo kongreso pirmininko nusiskundimas apie jaunimą, kuris dar gimė Lietuvoje ar tremtinių stovykloje Europoje.

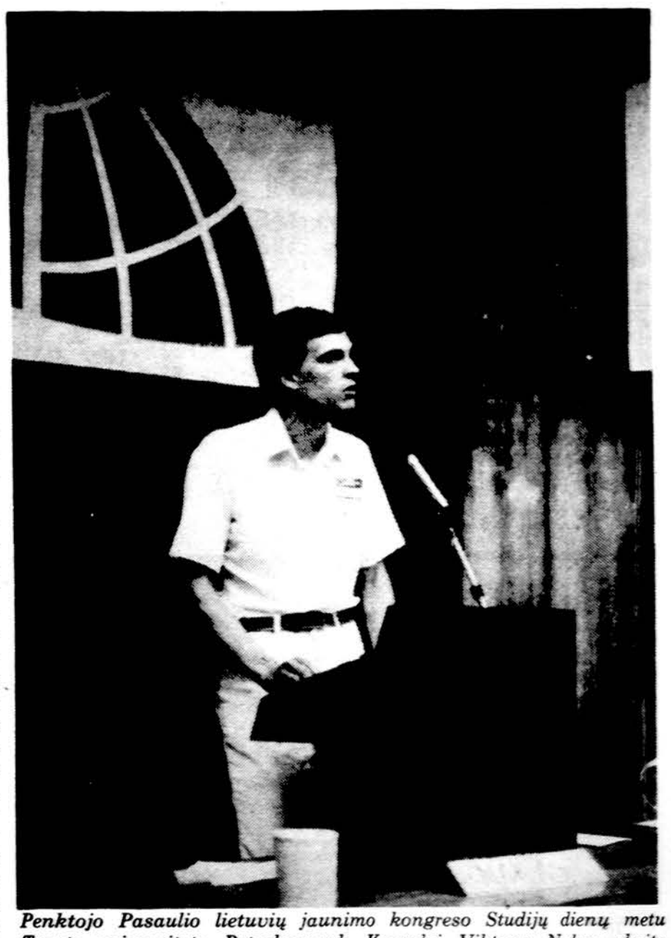

Penktojo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso Studijų dienų metu Trento universitete, Peterborough, Kanadoj, Viktoras Nakas skaito paskaitą, kurios pirmoji dalis spausdinama šiame puslapyje.
Nuotrauka Kristinos Veselkaitės

Tokie faktai iš praeities mums padeda neprarasti perspektyvos, per daug nedramatizuoti savo veiklos problemų. Jie mums primena, kad tų problemų niekad nepavyks visiškai atsikratyti. Nemanau, kad reikia dėl to daug liūdėti. Toks jaunimas, kaip pvz. jaunimo kongresų atstovai, nepasidavė toms amžinoms problemoms ir bandė jas įveikti. Praeityje vis atsirasdavo nauja jaunimo grupė, kuri buvo pasiryžusi tą kovą tęsti. Jaunimo veiklos atsijauninimo procesas nesibaigia. Perspektyvinis žvilgsnis parodo, kad per eilę metų žengta į priekį, ne atgal. Tiesa, Jaunimo sąjungos susiorganizavimas buvo tikrai lėtas procesas ir reikalavo daug kantrybės. Tačiau kiekvienais metais po pirmojo kongreso padaryta pažanga. Manau, kad praėjusieji ketveri metai po ketvirtojo jaunimo kongreso nebuvo tai taisyklei išimtis. Tik tenka apgailestauti, kad pažangos būta tiek mažai.

(Bus daugiau)

Antroji šios paskaitos dalis — žvilgsnis į PLJS ateities uždavinius — bus paskelbta kitoje „Akademinių prošvaisčių" laidoje. Viktoras Nakas vadovavo PLJS politinei komisijai antrosios PLJS valdybos kadencijos metu.

Išnašos

1. Vytautas Kamantas, *II Pasaulio Lietuvių Dienos,* psl. 74.
2. Graciela Morkūnaitė, II PLD, psl. 156.
3. Antanas Grigorio Šleivys, *II PLD,* psl. 165.
4. Regina Stančikaitė, *Draugas,* 1983.VI.18.
5. Gintaras Grušas, *Draugas,* 1983.V.21.
6. Alaušius, *Aidai,* 1965, Nr. 9, PSL. 414.
7. Algis Zaparackas, *Pasaulio Lietuvių Jaunimo Ketvirtojo Kongreso Atstovo Vadovas,* PSL.

SUVAŽIUOS EVANGELIKŲ JAUNIMAS

Lietuvių evangelikų jaunimo suvažiavimas šaukiamas 1984 m. rugpjūčio 18-28 d. Annabergo pilyje, Vakarų Vokietijoje. Programoje numatyta lietuvio evangeliko jaunuolio,-ės identiteto išryškinimas, lietuvių evangelikų mažumos išsilaikymo tikslas ir galimybės ir lietuvių evangelikų istorinių asmenybių reikšmė mūsų literatūroje. Bus galimybės pagilinti krikščioniškumą, pabendrauti, pasilinksminti ir paiškylauti Rheino puikiose apylinkėse. Dėl informacijos ir registracijos kreiptis: Violeta Kelertienė, P.O. Box 555, Richland Center, WI 53581, tel. 608-647-2704 arba Ričardas Baliulis, Ohlendiekskamp 9, 2000 Hamburg 65, West Germany, tel. 040/6029605.

DĖMESIO

Kitą šeštadienį, vasario 25 d., 6:30 v.v. Jaunimo centro mažojoje salėje JAV Lietuvių jaunimo sąjungos politinis skyrius rengia vakaronę, kurioje bus diskutuojama politinė-aktyvistinė veikla tarp lietuvių, latvių, estų ir ukrainiečių jaunimo. Visų šių tautybių jaunimas pakviestas dalyvauti. Lietuvių jaunimas kviečiamas gausiai pasirodyti ir įsijungti į diskusijas.

REIKIA PAGALBOS

Neseniai išėjo pirmasis „The Observer" numeris. Tai anglų kalba leidžiamas mėnesinis laikraštis, tarnaujantis lietuviškiems interesams. Jaunimas kviečiamas skaityti ir visokeriopai bendradarbiauti.

Šiuo metu redakcija ypatingai ieško karikatūristo (editorial cartoonist) ir sporto skyriaus redaktoriaus. Karikatūristas turi sugebėti puikiai piešti; piešinių idėjas gali pasiūlyti redakcija arba pats karikatūristas. Sporto redaktorius turėtų paruošti trumpą mėnesinę apžvalgą, ką okupuotos Lietuvos arba Amerikos lietuvių sportininkai šiuo metu daro, taip pat laikas nuo laiko pasikalbėjimų ir istorinio pobūdžio straipsnelių. Medžiagos apie visą sportine veiklą galima rasti „The Observer" būstinėje.

„The Observer" savo bendradarbiams šiuo metu moka ‚bado algas'. Kreiptis: M. Drunga arba J. Kuprys, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629. Tel. 312-585-9500.

STUDENTŲ KALENDORIUS

Vasario 18 d. — Mardi Gras Jaunimo centre.

Vasario 19 d. — Linas Kojelis kalbės JAV LB rengiamame Vasario 16-sios minėjime Jaunimo centre 2 v.p.p. Jaunimas kviečiamas su juo susitikti.

Vasario 25 d. — Šv. Kazimiero Mišios Holy Name katedroje 1 v.p.p.

Vasario 25 d. — JAV LJS politinė vakaronė JC mažojoje salėje.

Vasario 25 d. — Tautinių šokių ansamblio „Spindulys" vakaras Jaunimo centre.

Kovo 4 d. — Kaziuko mugė Jaunimo centre.

Kovo 11-18 d. — Jaunųjų dailininkių paroda Ateitininkų namuose Lemonte. Dalyvaus Vilija Eivaitė, Daina Juozevičienė, Daiva Karužaitė-Gogola, Jonė Karužaitė ir Rūta Končiūtė. Programoje Daiva Karužaitė skaitys savo eilėraščius.

Kovo 16-18 d. — Studentų ateitininkų pavasario kursai Dainavoje. Temos — „Šv. Kazimieras" ir „Studentų perėjimas į jaunuosius sendraugius". Registruotis skambinti Algiui Lukoševičiui 212-849-6083 arba Ramintai Pemkutei, 312-426-2120.

Iki pasimatymo!

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTIES MINĖJIMAS

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 66-rių metų sukakties minėjimas Los Angeles bus vasario 19 d. Prasidės vėliavų pakėlimu Šv. Kazimiero parap. kieme ir iškilmingomis pamaldomis bažnyčioje. Akademija bus 12:30 val. p. p. Marshal aukšt. mokyklos auditorijoje. Pagrindinis kalbėtojas — dr. L. Kriaučeliūnas iš Chicagos. Meninę dalį atliks skautai ir LB "Spindulio" jaunimo sambūrio choras, vadovaujamas O. Razutienės ir A. Polikaičio.

Rengėjai kviečia visus dalyvauti Vasario 16 minėjime ir prašo aukoti Lietuvos vadavimo reikalams pagal asmenini apsisprendimą Altai, Lietuvių Bendruomenei ar Vlikui.

Kadaise vienas žymus vietos visuomenės veikėjas yra viešai pareiškęs, jog veiksniai, prašydami aukų paremti jų veiklą, turėtų nurodyti, ką jie per praėjusius metus toje srityje yra atlikę ir ką yra užplanavę artimiausioje ateityje nuveikti. Tuo būdu aukotojams būtų lengviau apsispręsti, kuriam veiksniui ir kiek skirti lėšų. Kiek žinoma, rodos, tik Lietuvių Bendruomenė pasistengė išleisti 8 psl. leidinėlį, kuriame smulkiai sumini 1983 metais atliktus darbus ir ateities darbų planus. Tie darbai apima organizacinę, švietimo, kultūros, socialinių ir visuomeninių reikalų sritis. Visose šiose srityse buvo daug nuveikta, bet ypač pažymėtina Visuomeninių reikalų tarnybos veikla, tiesioginiai susijusi su akcija dėl Lietuvos laisvės:

Informacija kitataučiams, išleidžiant anglų kalba dokumentus, liečiančius okupacinę padėtį. Pastangos dėl Lietuvos žemėlapio pataisymo, įrašant pastabą, kad JAV nepripažįsta Pabaltijo valstybių inkorporacijos į Sovietų Sąjungą. Žygiai dėl propagandos išplėtimo Radio Liberty, įsteigiant atskirą Pabaltijo skyrių. Padėkos laiškai JAV prezidentui ir kitiems vyriausybės pareigūnams už Lietuvos Laisvės dienos paskelbimą ir kt. Asmeniški ryšiai su JAV valdžios pareigūnais ir kongreso nariais. Veikla dėl neteisingo apkaltinimo tariamų nacių kolaborantų, įteikiant griežtus motyvuotus protestus, ir t. t.

NOVELIŲ KNYGOS SUTIKTUVĖS

Ligi šiol Rūta Kleva Vidžiūnienė laikraščių skaitytojams gerai pažįstama savo publicistiniais straipsniais ir novelėmis periodinėje spaudoje. Dalyvaudama konkursuose, ne kartą yra laimėjusi premijas. Tai padrąsino ją periodikoj spausdintų novelių rinkinį išleisti atskira knyga, pavadinant ją vienos novelės vardu "Vieno vakaro melancholija". Ši knyga, išleista Lietuviškos knygos klubo, 1983 m. pabaigoje buvo stspausdinta "Draugo" spaustuvėje.

Sausio 22 d. Lietuvių Tautinių namų salėje buvo šios novelių knygos sutiktuvės. Sutiktuvių rengėjai buvo Lietuvių Bendruomenės Vakarų apygardos valdyba, lietuviai žurnalistai ir radijo valandėlė, kurios pirmininkė yra novelių knygos autorė. įvykį pradėjo įvadiniu žodžiu ir jam vadovavo J. Raulinaitis. Su autore ir jos knyga išsamiai ir objektyviai susirinkusius supažindino rašytoja Alė Rūta-Arbienė. (Čia pat buvo paskelbta džiugi naujiena, kad rašytoja A. Rūta laimėjo premiją "Draugo" skelbtame romanų konkurse). Programa buvo paįvairinta menine dalimi, kurioje klausėmės švelniabalsių A. Šilkaitienės ir L. Polikaičio dainavimo, akompanuojant R. Polikaičiui. Vieną šio rinkinio novelę įspūdingai ir jautriai perskaitė dailiojo žodžio išraiškos menininkė St. Pautienienė. Kalbėjo ir pati autorė, dėkodama atsilankiusiems. Pagerbiant autorę, jai buvo įteikta gėlių. Daugelis pirko šią knygą, kurią autorė autografavo. Po to buvo pasivaišinimas.

I M.

A.A. STASĖS GENOVAITĖS ŽADVYDIENĖS MIRTIES METINĖS

Sausio 15 d., sekmadienį, Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje buvo atnašaujamos šv. Mišios už a. a. Stasės Genovaitės Žadvydienės sielą. Solo giedojo solistė Ona Deveikienė. Giedojo choras, vadovaujamas komp. B. Budriūno. Solistė, pagerbdama velionę, jau antrą kartą už giedojimą atsisako honoraro. Velionės vyras sol. O. Deveikienei išreiškė gilią padėką.

Gregorinės šv. Mišios už velionės sielą buvo sausio - vasario mėn.

ŠV. KAZIMIERAS LIETUVOS KARALAITIS

Tokiu pavadinimu drama buvo pastatyta 1954 metais Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapijos pastangomis. (Drama parašyta kun. Zdanavičiaus). Kaip greit prabėgo 30 metų ir liko tik atsiminimas. Menu, tada tik buvau persikėlęs iš Rochester, N. Y., į Los Angeles, Calif. Dar man "kojų nesušilus", klebonas prel. J. Kučingis pakvietė surežisuoti minimą veikalą. Jis žadėjo ir

(Nukelta į 7 psl.)

ADVOKATAS
ZENONAS BALCHUNAS
Pipal & Associates
5935 S. Pulaski Rd.
TEL. — 767-0455
Valandos nuo 9 iki 6 val. vakaro
Kitu laiku susitarus.
Trečiadieniais uždaryta

KURIAM GALUI MOKĖT DAUGIAU?
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE NUO $300 IKI $1,000

Chrysler LeBaron Medallion 2-dr Coupe
BALZEKAS MOTOR SALES
CHRYSLER • LeBARON
PLYMOUTH • K CARS
"U WILL LIKE US"
4030 ARCHER — 847-1515

ADVOKATAS ALGIS GLAMBA
6600 South Pulaski Road
Chicago, IL 60629
Telef. — 767-0603
Valandos pagal susitarimą

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIJA NOREIKIENĖ
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
2608 W. 69 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 925-2787

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, Ill. 60629, Tel. 778-8000
Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 val. popiet.
Šeštadieniais pagal susitarimą.

FASHION CARPETS
KILIMAI
Lietuvių prekyba
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

MOVING
ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

PLATINKITE "DRAUGA".

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
7 DAY CRUISE FROM MIAMI
APRIL 29, 1984
FREE ROUND-TRIP AIR FARE.
RESTRICTIONS APPLY.
M/S Skyward rate categories
Cat. #4 — ATLANTIC DECK $1275.00
(Outside room, 2 lower beds)
Cat. #8 — BISCAYNE DECK $1245.00
(Outside room, 2 lower beds)
Cat. #13 — CARIBBEAN DECK $1175.00
(Outside room, 2 lower beds)

Ships' Registry: Norway
NORWEGIAN CARIBBEAN LINES
Americas Favorite Cruise Line
AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 SOUTH WESTERN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60643
Tel. (312) 238-9787

ŠV. KAZIMIERO 500 METŲ JUBILIEJINIS MEDALIS
Skulptoriaus P. Vaškio projektas, Franklin Mint nukaltas. 44 mm pločio sidabrinis $45. Bronzinis $10. Persiuntimas $1. už medalį. Užsisakantiems bronzinių 10 ar daugiau vienu antrašu — 25% nuolaida.
Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa
351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
Tel. 212-647-2434

Bridal Directory
THE PEOPLE WHO MAKE IT HAPPEN TO YOU!

Kirk' Half Size Shop
2145-7 W. 95th
Chicago, Ill.
233-4273
For the Mother or the Bride or Groom

Hal's Bakery, Inc.
2025 W. 35th St.
Chicago, Ill. — 847-2121
Cakes for Weddings & All Occasions
Open Monday thru Friday 5:30 A.M. to 9 P.M. Saturday 5:30 A.M. to 4 P.M.

Vacha Florist
4710 S. Western
Chicago, Ill.
523-6248
Flowers for Weddings and All Occasions

Pat & Dorothy's Bridal Fashions
4806 W. 83rd
Burbank, Ill. — 424—7766
The Shop with the Personal Touch. Bridal & Prom Dresses. Bridesmaids' & Mother of the Bride. Size 3 to 44 for the Budget Minded.

Mandarin Restaurant
4356 W. Ford City Dr.
284-6190
In Hi Rise Ford City Condominiums. Next to Concordia Bank. Serving 25 to 200. Exclusive Dining Room-Happy Hour 11 A.M. to 6 P.M. Live Hawaiian Entertainment Fri. & Sat.

Richard's Banquet Ballroom
3253 S. Harlem
Berwyn Ill.
788-5524
Banquets for Weddings & All Occasions
125 to 500 People

Flowers for Weddings & All Occasions
Flowers By Carol
Ford City Shopping Center 585-4411
Brementowne Shopping Center 532-9637
Carol's Warehouse
10344 S. Harlem
Palos Hills, Ill.
599-4877

New Gold Coast Inn & Banquet Hall
2525 W. 71st — 434-4149
Hall Available for Weddings - Bridal Showers - Funeral Luncheons and all Occasions - Up to 170 People - Fish Fry Every Fri. 5 to 10 P.M.

Pticek & Son Bakery. 5523 S. Narragansett, Chicago, Ill. 585-5500. Cakes for Weddings & All Occasions. Special Wedding Cake $39.95. We also feature Bassinett, Baby Buggy, Chalice, Train, Fire Truck, The Bikini, Cabbage Patch Doll, Sesame Street Characters & many more. Open Tues. thru Fri. 5 A.M. to 6 P.M. Sat. 5 A.M. to 5 P.M.

Rainbow Florist
8729 W. 95th
Hickory Hills, Ill. — 430-4595
Specialiai vestuvėms
„Package" — $199.50
Malvina Gascon-Kasperavičius Savininkė

Burbank Rose Restaurant
6501 W. 79th, Burbank Ill.
599-4554
New Banquet Facilities for up to 100
Reasonable Prices
Weddings-Showers-Anniversaries
1st Communion-Confirmations-Graduations

WARSAW INN
Polish-American Smogasbord
6250 W. 63rd
586-0410
Reasonably Priced Banquets
Family Style or Smogasbord
Banquet Rooms for 35 to 200 People

Norman's Formal Wear
5100 W. 95th, Oak Lawn, Ill., 425-0786; 17702 Oak Park Ave., Tinley Park, Ill., 532-4312. Tuxedos for Weddings & All Occasions. Designer Tuxedos.

Rembrandt Studios
Photography & Video Taping
4748 S. Pulaski
376-0600
4909 S. Ashland
254-7554
13020 S. Western — 388-8848

C. W. Limousine Service
Complete Limousine Service and Airport Transportation
Home to Church
To Reception
493-2700

Grand Manor Banquet Hall & Lounge
5436 S. Archer Ave. 767-2300
Reasonable Wedding & Banquet Packages
Starting at $16.50
Large Bar & Dance Areas
„Parties up to 600 Guests"

Constable Limousine Service Ltd. Serving South Side of Chicago & South Suburbs. Chauffeur Driven Cadillacs & Lincoln Limousines. Available for All Occasions. Champaing Wedding Packages Mon-Fri. 9 A.M. to 4 P.M. 646-4427 or 221-2626 Anytime

For The Ultimate Wedding Reception With That Country Club Atmosphere
Palos Country Club
131st & Southwest Hwy.
Palos Park, Ill.
Banquets for 100 to 600 People
For Information Call 448-6550

CLASSIFIED GUIDE

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT
Išnuom. 3½ kamb. butas 63-čios ir Kedzie apyl. Skambint rytais iki 12 val. telef. 476-1106.

IEŠKO NUOMOTI
PENSININKUI REIKALINGAS MAŽAS BUTAS, ir garažas. Geroj apylinkėje arba priemiesty. Prašoma pasiūlymus rašyti (angliškai) adresu: STANLEY SHOLTZ, 4029 S. Talman Ave., Chicago, IL 60632.

DĖMESIO
EAGLE BIRD TRAINING SCHOOL
Tame your parrot easily. This successful formula used in professional taming of exotic birds. Call for details.
Tel. — 459-0599

HELP WANTED — MOTERYS
Reikalinga suaugus (nors kiek angliškai kalbanti) moteris namų ruošos darbui ir prižiūrėti 2 vaikus tris dienas savaitėj nuo 8:30 v.r. iki 5 v.v. Geras atlyginimas. Nuolatinis darbas. Bridgeporto apylinkėje. Skambint po 9 val. ryto tel. 624-2100.

AUTO REPAIR SERVICE
D & D AUTOMOTIVE
Complete Auto Repair Service
Tune-ups, Brakes, Transmission Work
Batteries/Electrical
Tel. 737-4176 — 2641 W. 71st St.

REAL ESTATE
Budraičio Real Estate Įstaigos
PATARNAVIMAI
Nemokamai įkainuosime jūsų nuosavybę pardavimui.
Nemokamai išnuomosime jūsų butus arba nuosavybę.
Taip pat patarnausime norintiems apdrausti nuosavybes, automobilius, sveikatą bei gyvybę.
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski Rd.
767-0600

QUIET, ESTABLISHED OAK LAWN NEIGHBORHOOD
6 room custom brick home built by a president of a large Savings & Loan. Formal dining room, 15' x 23' living rm. Large kitchen with breakfast nook. Full basement, partly finished. Commercial central air cond. Energy saving gas heat. Laundry room on first floor. 62' x 215' wooded lot for a nice garden. City water & sewers. Walk to a bus & shopping. Church & school nearby. Price reduced ---- now $93,900. For appointment or free brochure call
BOBLAK REALTORS
Oak Lawn Postal Square
TEL. — 636-3033

MISCELLANEOUS
Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlių.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2601 W. 69 Ct., Chicago, IL 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. 925-2737
Vytautas Valantinas

A. VILIMAS
MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytetės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
BUBNYS
Tel. — RE 7-5168

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood — Tel. 254-7480
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, IL 60632. Tel. 927-5980

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimas
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

REAL ESTATE
Medinis geras 4 kambarių namelis prie 71-os ir Washtenaw Ave.
Prie 72-os ir Whipple mūr. namas. 5 kamb. (3 miegami). Keramikos vonia. Kilimai. Centr. vėsinimas. Sausas rūsys. Daug priedų. Geras. Nebrangus. Palikimas. Reikia parduoti.
BROKERIS P. ŽUMBAKIS
Tel. — 778-6916

BY OWNER
Nearly-new Custom, Energy-efficient 2 bedroom, 2 bath home. Beautiful large island kitchen with massive cabinetry and ceramic tiled floor. Family room. Attractive ceramic tiled baths. Dressing room in master bedroom. All walls papered. Bali blinds. Heat pump. Hunter fans. Quality Througout. Immaculate. One acre producing citrus. Welaka (bass fishing capitoli area. Near country club. Exceptional privacy and Quietude, Clean, Unobtrusive Neighbors. $62,900.
BRUNO ADACKUS
Star Route, Box 43-A
Crescent City, Florida 32012

Atdaras apžiūrėjimui Sekmadienį nuo 1 iki 5 valandos
5055 S. KNOX
Su butu mamytei — 1½ aukšto mūr. namas, 20 m. senumo. 3 miegami, 1½ vonios pirmame aukšte ir 3-jų kamb. butas viršuj. Archer ir Oak Park Ave. Skambinkite dabar.
— o —
2-JŲ BUTŲ
55 ir Pulaski apyl. Po 3 miegamus, 1½ vonios. Krautuvei patalpa rūsy. Atskirai apšildomi. Virimui pečiai, šaldytuvai. Paskubėkite.
—o—
TIK $28,900
4 miegami. Moderni virtuvė ir vonia. Pilnas rūsys. 2 maš. garažas. Tik 1,500 dol. įmokėti, turinčiam gerą kreditą, ir mokėtis $295 dol. į mėn. Gražus namas. No. 695. Skambinkit dabar.
—o—
AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėt, nes daugiau stengiamės. Nemokamam namo įvertinimui ir greitam pardavimui skambinkit
O'BRIEN FAMILY REALTY
TEL — 434-7100

Atdaras apžiūrėjimui sekmadienį nuo 1 iki 3 popiet
3514 WEST 59 PLACE
Labai švarus 2-jų miegamų mūr. namas. arti 59-os ir St. Louis. Keramikos vonia. Elektra apšild., su kontrole kiekv. kambary. Plius daug kt. Virš 40,000 dol.
CENTURY 21
Cahill Bros. Realtors — 585-6100

Savininkas parduoda 2-jų miegamų mūr. "expandable" namą. Rūsys. Garažas. Naujas centr. šildymas. Centr. oro vėsinimas. Nauja vonia. Apyl. 72 ir St. Louis Ave. Skamb. (angliškai) 436-7048.

200 DOL. ĮMOKĖTI
Mūrinis 6 kamb. 3 miegami. Pilnai atremontuotas. Žemi mėnesiniai mokėjimai. Arti 71-os ir Campbell. Parduoda savininkas. Skamb. 476-3847.

Parduodamas 5½ kamb. namas Marquette Parke. Geroj vietoj, prie gero susisiekimo. Gerai prižiūrėtas. Nebrangus. Informacijai skambint — 737-0717.

LAIKYKIMĖS MARQUETTE PKE. — GERIAUSIA VIETA LIETUVIAMS.
9 butų mūrinis. Labai geros pajamos. Didelis butas savininkui. Geras investavimas.
3-jų butų mūrinis. Garažas. Nebrangus.
Didelis gražiai įrengtas bungalo. Puiku didelei šeimai.
ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd Street
Tel. 436-7878

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

Lietuviai Kalifornijoje

(Atkelta iš 6 psl.)

pagrindinę talką ir padėjo surinkti vaidintojus. Pasižadėjau. Na ir prasidėjo sunkus darbas. Nors vaidintojai buvo tikrai gerai parinkti, darbui klusnūs ir paslaugūs, bet darbas buvo gana sunkus. Po darbų važiuodavom repeticijoms. Valandos greitai bėga ir pamatai, kad repeticijos užsitęsė iki vidurnakčio. Bet niekas nepavargo, neatsisakinėjo. Ypač buvo geras šv. Kazimierą vaidinęs K. Šakys; toliau, galima sakyti, profesionaliai atliko roles L. Zaikienė (dabartinė L. Mažeikienė), a.a. A. Deringienė-Bajalienė — ji vaidino (šv. Kazimiero motiną), K. Galiūnas, vaidinęs kan. Dlugošą ir kiti, vaidinę bajorus ir tarnus, o aš pats — pagrindinį vaidmenį — šv. Kazimiero tėvą. Šokėjos gundymo sceną atliko Rūta Lee-Kilmonytė.

Darbas ėjo sklandžiai, po tris kartus savaitėje susirenkant repeticijoms. Gal per kietai tada spustelėjau vaidintojus. kurie tylomis ėmė aimanuoti, bet kantriai dirbo, nežiūrint kiek kartų buvo koreguojami, taisomi, stabdomi. Sunkiausias darbo etapas buvo pradėtą veikalą tinkamai užbaigti. Reikėjo sujungti į darnų vienetą taip, kad gautųsi patyrusio ansamblio šneka, vaidyba ir apipavidalinimas. Tai buvo pats sunkiausias darbas. Kiek vėliau, jau dekoratyvinis išradingumas, ir dar vėliau — visos savaitės pastangos filmų studijoje tinkamų kostiumų surinkimui. Tas mūsų kleboną taip privargino, kad jis vėliau pasakė: "Man buvo lengviau šv. Kazimiero šventovę pastatyti, negu veikalą apie jį".

Vaidinome dvi dienas. Salė buvo sausakimša žiūrovų. Ryškiai atsiminimuose išlikusi diena, kai prieš premjerą reikėjo tokią gausybę aktorių nugrimuoti, apžiūrėti jų aprangą ir dar pačiam vaidinti. Menu, kai vaidinom paskutinę sceną, (karalaičio mirtį), auditorija buvo taip paveikta, kad verksmas sujaudino net pačius vaidintojus. Garsus kukčiojimas salėje reiškė mums, vaidintojams, atpildą už visus ilgų vakarų vargus.

Kitą dieną vėl spektaklis. Salė vėl pilnutėlė. Vėl gėlės po spektaklio, sveikinimai, pagyros ir paskatinimai. Po spektaklio pas kleboną pietūs ir nuotaikų pasidalinimas. Tada vietos spauda rašė, kad būtų gerai išvykti, bet dėl tolimų distancijų gastrolės nebuvo galimos.

Menu, kad vien rūbų ir perukų nuoma atsiėjo 387 dol. Tada dolerio vertė mums buvo žymiai aukštesnė. Bet nebuvo nuostolio; už tuos spektaklius dar buvo įrengtos prožektorių šviesos salėje.

Gaila, kad šiais Šv. Kazimiero metais niekas nepanūdo to veikalo. Būtų pagirtina, jei losangeliečiai iš anų atsiminimų bent mirties sceną suvaidintų. Neteko girdėti, kad kuriame lietuvių telkinyje šv. Kazimiero garbei, jo penkių šimtų mirties metines švenčiant, veikalas būtų suvaidintas.

Greitai prabėgo tie trisdešimt metų. Vieni jau į amžinybę iškeliavo, kiti pasenom — liko tik gražūs atsiminimai.

J. Kaributas

„DRAUGO" 75-RIŲ METŲ JUBILIEJUS

„Draugas", laisvojo pasaulio lietuvių dienraštis, eilę metų nenuilstamai kovoja dėl pavergtos mūsų tėvynės laisvės ir dėl mūsų tautinės gyvybės išlikimo išeivijoje. Jis yra mūsų lietuviško gyvenimo ir lietuviškos kultūros veidrodis. Pasirūpinkime, kad nors ir sunkėjančiose ekonominėse sąlygose „Draugas" stiprėtų. Jis turi pragyventi mus visus. Tad, darydami testamentinius palikimus, prisiminkite ir „Draugą".

Pratęsite mūsų kultūrinį, religinį ir tautinį veikimą, jei testamente į palikimą įjungsite „Draugo" leidėjus: Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, arba Marian Fathers of Immaculate Conception of B.V.M., 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629.

Aukos „Draugui" nuskaitomos nuo valstybinių mokesčių.

HEROINAS VELTUI JUO APSVAIGUSIEMS LIGONIAMS

Olandija išmėgina naują svaigalą. Amsterdamas turi problemą su svaigalais. Mieste priskaitoma iki 8000 apsvaigusių ligonių, tarp jų 800 vokiečių. 1983 metais nuo heroino vartojimo mirė 53 žmonės. Tai daugiau negu mūsų miestas gali pakęsti, o ateityje Amsterdame gali papūsti dar ir kiti vėjai.

Taip gruodžio 19 dieną pasakė Amsterdamo burmistras E. Van Thijn Hagoje, dalyvaudamas pasitarime su valdžios organais dėl svaigalų problemų mieste ir kovos su jais. Be griežtų priemonių kovoti su draudžiama prekyba svaigalais, ministerijos kolegija pasiūlė miesto valdybai padaryti bandymą, gydytojams prižiūrint, gydyti heroinu rimtai apsvaigusių heroinu 300 ligonių. Bandymas, kuris užtruks vienerius metus, bus panaudotas gauti nuovoką apie mediciniško gydymo sėkmę.

Pasiūlymas taisyklingai ir tolygiai vykdomo gydymo heroinu kyla iš patyrimų, kuriuos medicinos personalas eilę metų yra padaręs, teikdamas ligoniams Methadoną. Apie tūkstantis pacientų per dieną aplankydavo 4 pastovius ir du keliaujančius mediciniškus punktus. Mediciniška tarnyba turėjo kontaktą ir su apsvaigusiais, laikomais policijos priežiūroje, kalėjime ar ligoninėje. Pagal kolegiją, šie apsvaigę ligoniai priklauso problematiškai apsvaigusių grupei, kurie nesinaudojo Methadonu ir kurių sveikata negerėjo. Iš tos grupės su apie 1200 pacientų bus parinkta 300 ligonių dalyvauti šiame bandyme. Gydytojai jiems veltui davinės heroiną ir kasdien trijose vietose mieste priiminės pacientus. Šis eksperimentas bus daromas tik su Olandijos gyventojais ir užsieniečiais, išgyvenusiais Olandijoje dvejus metus.. Be griežtesnių kriminalinių nusikaltėlių — svaigalų vartotojų ir prekiautojų, šis vadovavimas bus nukreiptas ir į gyvenimo sąlygų pagerinimą vietovėse, kur tie svaigalai ir prekyba labiau sukoncentruoti. Ši kolegija taip pat rūpinsis sudaryti ligoniams reguliarų svaigalų vartojimą.

— *T.*

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
Tel. GA 4-8654
3208½ W. 95th Street

PLATINKITE "DRAUGĄ".

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

"Amber Holidays"

1984 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Balandžio 18	— $1114.00	Liepos 18	— $1361.00
Gegužės 9	— $1114.00	Rugpjūčio 1	— $1361.00
Gegužės 14	— $1335.00	Rigpjūčio 13	— $1528.00
Gegužės 30	— $1361.00	Rugsėjo 5	— $1361.00
Birželio 11	— $1315.00	Rugsėjo 17	— $1127.00
Birželio 18	— $1528.00	Rugsėjo 26	— $1142.00
Birželio 20	— $1361.00	Spalio 3	— $1268.00
Liepos 9	— $1618.00		

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai — Vilnius, Ryga, Talinas, Maskva, Leningradas.

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupes lydės vadovai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite:
1-800-722-1300 (Toll FREE)
Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS.
Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

GREAT LAKES
OVERHEAD DOORS INC.
Doors and Openers, Reasonable Prices
Fast Service. 28 Yrs. Experience
5155 S. Kedzie — Tel. 925-5900

"Mt. Greenwood Chapel"
GREENWOOD FUNERAL HOME
3032 West 111th Street
233-2257 561-4343

DR. WAFIK A. HANNA,
Board Certified
Practice limited to Facial Cosmetic Surgery and Hair Transplants
3722 S. Harlem, Riverside, Illinois
TEL. — 442-7111
40 S. Clay, Hinsdale, Illinois
TEL. — 887-8180

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmad. ir ketvirtad. vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Tel. — PRospect 6-8998

ELEKTROS
ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
4514 S. Talman Ave. 927-3559
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į Hermaną Deckį
Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

Pensininkams auto apdrauda
Amžius 62 iki 80 m.
PUSMEČIUI
$126.00 Chicagoje
$97.00
Ciceroje
(15/30/10/UM)
6529 So. Kedzie Avenue
J. BACEVIČIUS — 778-2233

WAGNER and SONS
TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas.
5610 S. Pulaski Rd., Ch'go.
Phone — 581-4111

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1984 m.

1 savaitės kelionės (2 naktys Maskvoje, 5 Vilniuje, 1 Maskvoje)

	Chicaga	NYC/Bostonas
Birželio 10; Birželio 17; Liepos 22; Rugpiūčio 19	$1530.00	$1360.00
Rugsėjo 23 ir Spalio 07	$1310.00	$1140.00

2 savaičių kelionės
2 naktys Maskvoje, 5 Vilniuje, 5 Rygoje, 1 Maskvoje:

	Chicaga	NYC/Bostonas
Gegužės 13	$1485.00	$1315.00
Liepos 09	$1800.00	$1600.00
Rugsėjo 17	$1527.00	$1335.00

2 naktys Maskva, 5 Vilnius, 1 Maskva, 6 Roma:

	Chicaga	NYC/Bostonas
Rugpiūčio 5	$2050.00	$1880.00

Registracija, informacija ir brošiūros:
AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, IL 60643
tel. (312) 238-9787

LIMITED OFFER ...
11.31% annual yield
10.86%
* (Rate effective until 2/20/84) annual rate
ONE (1) YEAR CERTIFICATE
•$500-MINIMUM •COMPOUNDED QUARTERLY
•RATE FIXED FOR TERM
*RATE IF DIVIDENDS ARE LEFT ON ACCOUNT FOR ENTIRE TERM. PENALTY FOR EARLY WITHDRAWAL.

10 S. 660 Route 83
Willowbrook, IL 60521
312/789-0777
Dennis N. Gribauskas
Senior Vice President

St. Anthony Federal Savings

1447 S. 49th Court
Cicero, IL 60650
312/656-6330
Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary
•fslic•

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, 8:30—9:00 v. vakaro. Visos laidos iš WCEV stoties 1450 AM banga.
St. Petersburge: šeštadieniais, 12:30—1:00 val. p.p. iš WTIS stoties 1110 banga.
Phoenix: šeštadieniais, 12:30 val. p.p., 1540 AM banga.
Adresas: 2646 West 71st Street — Chicago, IL 60629. Telefonas: (312) 778-5374 arba 436-5035.

1749 M. LIETUVOS ŽEMĖLAPIS
Aiškinimai lotyniškai ir lietuviškai vaivadijom, vyskupijom, Lietuvos myliom.
Išleido Lietuvos Šaulių Sąjunga Tremtyje. Platina
Išleido *Lietuvos Šaulių Sąjunga tremtyje.* Platina
S. BERNATAVIČIUS, 1513 S. 48th Court, Cicero, Illinois 60650, U.S.A.

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. — 476-2206
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS
Laidotuvių Koplyčia
4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS
Laidotuvių Direktoriai
1446 South 50 Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

× **Vasario 20 d.** dėl Washingtono šventės paštas neveiks. Neveiks ir visos federalinės įstaigos. "Draugo" redakcija, administracija ir spaustuvė dirbs kaip kasdien.

× **Marijos Rudienės** CARE organizacijos vardu kelionė į Haiti respubliką yra aprašyta "Southwest News - Herald" savaitraštyje, vasario 16 d. laidoje. Straipsnis pailiustruotas jos nuotrauka su Haiti neturtingaisiais. Taip pat pažymėta, kad ji yra Balfo pirmininkė.

× **Pirmadienį, vasario** 20 d., 8 val. vak. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos mokyklos Motinų klubo susirinkimas. Bus pagerbtos praėjusių metų organizacijos pirmininkės. Kviečiamos atsilankyti buvusios pirmininkės, visos narės ir motinos, kurioms svarbu ar įdomu palaikyti ryšius su mokykla ir mokytojais.

× **"Southwest News-Herald"** vasario 16 d. laidoje skelbia, kad Juozas Bacevičius už gerą Real Estate biznio vedimą laimėjo specialų pažymėjimą. Straipsnyje pažymima, kad jis yra lietuvis, išauginęs šeimą — dukterį ir du sūnus, kad jis ir žmona Stasė dalyvauja amerikiečių ir lietuvių organizacijose.

× **"The Chicago Catholic"** savaitraštis savo vasario 17 d. laidoje išspausdino gana ilgą kun. Juozo Prunskio straipsnį Lietuvos Nepriklausomybės proga. Straipsnyje rašoma apie dabartinę būklę ir komunistų okupantų persekiojimus okupuotoje Lietuvoje.

× **Šiandien, šeštadienį,** vasario 18 d., 7:30 val. vak. rengiamas įdomus subatvakaris — "Sweetheart Saturday Night" Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Įėjimas tik 5 dol. porai. Kviečiami visi ateiti pasišokti ir pasilinksminti.

× **LST Korp! Neo-Lithuania ruošia Vasario 16-tos minėjimą,** sekmadienį, vasario 19 d. 2 val. p. p. Lietuvių Tautiniuose namuose, 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje. Programa: akademija, Eglės Juodvalkės tema, dainuos Margarita ir Vaclovas Momkai, akompanuojant Manigirdui Motekaičiui ir poezijos skaitymas su skaidrėmis. Visi kviečiami. (pr.).

× **KASA Lietuvių Federalinė Kredito Unija** už IRA terminuotus indėlius moka 11%. Atidarę ar padidinę savo IRA sąskaitą iki š. m. balandžio 15 d., indėlį galite nurašyti nuo 1983 metų pajamų. (sk.).

× **Floridoje, Miami Beach,** 81st ir Collins Ave. prie parko ir Atlanto 2 namai po 4 kamb. ir 1½ vonios ant vieno sklypo parduodami dėl senatvės ir ligos. **Skambint 305—864-9196.** (sk.).

× **Akiniai siuntimui į Lietuvą.** Kreipkitės į V. Karosaitę — Optical Studio, **2615 West 71 Street,** Chicago, Ill. 60629. **Telefonas 778-6766.** (sk.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.).

A R A S
Dengiame ir taisome visų rūšių
STOGUS
[illegible]
[illegible]
ARVYDAS KIELA
737-1717

× **Rašyt. Vytautas Alantas,** inž. V. Kupcikevičius, Juozas Duoba, John Jagėla, Augustinas Kuolas, Danutė Mikoliūnas, M. T. Tamulaitis, J. Jasinskas, Ed. Sakalauskas atsiuntė po 10 dol. aukų įvairiomis progomis. Nuoširdus ačiū.

× **Atsiuntė aukų po 5 dol.:** Regina Petrauskas, Vacys Stepšys, Adam Kabašinskas, A. Karaliūnas, O. Bruškys, Juozas Rašimas, St. Martinkus, dr. Yolanda Mickevičius, K. Grišonas, J. Burgess, E. Bernotienė, Aldona Rasutis. Labai ačiū.

× **Dr. Mindaugas ir Lydia Griauzdės,** Chicago, Ill., visuomenininkai, dr. A. B. Gleveckas, Chicago, Ill., atsiuntė po 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **Po 5 dol. atsiuntė aukų:** A. Vaičeliūnas, Aldona Jankauskaitė, R. Geidukytė, V. Gecevičius, Liuda Petravičius, S. Bražionis, G. Balsevičius, Genovaitė Masilionis, A. Milašius, A. Gverzdys, J. Krutulis, A. Jasmantas, J. Rimkūnas, Teodoras Gečas. Labai ačiū.

× **Dr. J. Sungaila,** Toronto, Ont., Kanada, visuomenininkas, mūsų garbės prenumeratorius, kartu su prenumeratos pratęsimu atsiuntė ir 25 dol. dienraščio stiprinimui. Dr. J. Sungailą ir toliau laikome garbės prenumeratorium, o už nuolatinę paramą labai dėkojame.

× **Vytautas Mikūnas,** Chicago, Ill., visuomenininkas, Vidūno Fondo knygų leidimo pirmininkas, Ernest Lengnikas, Hamilton, Kanada, Doma Bartulis, Delhi, Ont., Kanada, Leo Oksas, Los Angeles, Cal., Kazys Razma, Cicero, Ill., V. P. Vidugiris, Rancho Palos Verdes, Cal., V. Kačergius, Montreal, Kanada, Monika Pavalkis, Elizabeth, N. J., Alfonsas Kasputis, Warren, Mich., visi atsiuntė įvairiomis progomis po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

× **Ramunė Dičienė ir dr. Benius Grigaliūnas kalbės** apie darbo pakeitimą, apie darbo ieškojimą ir pakėlimus darbovietėj ir duos praktiškų patarimų ir pasiūlymų kaip tą įvykdyti F.S.S. Chicagos skyriaus rengiamoj vakaronėj. Vakaronė įvyks vasario 24 d. 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėj. Kviečiame visus filisterius ir kitus svečius šioj ypatingoj vakaronėj dalyvauti. (pr.).

× **Susivienijimas Lietuvių Amerikoje** ruošia laivu ekskursiją į Karibų jūrų salas, balandžio 29 d. Ji plauks Norvegų-Karibų Linijos laivu M/S Skyward, iš Miami, Floridos. Tai 7 naktų kelionė į spalvingąją Meksiką ir gražią senąją JAV Key West. Lankysitės Meksikos Yucatane, Cancun ir Cozumel salose, kur galėsite pačiomis pigiausiomis kainomis nusipirkti įvairių prekių, aplankyti gilios senovės Maya pastatų griuvėsius. Paruošimu Susivienijimo išvykai rūpinasi SLA narių tvarkoma **American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312—238-9787.** (sk.).

× **Nida Financial Services,** naujai įsteigta lietuvių bendrovė kruopščiai užpildo pajamų mokesčių blankus — **Income Tax** ir atlieka kitus finansinius patarnavimus. Konsultantai ir pildytojai turi daugiau kaip 12 metų patyrimo. Patarnaujama pigiai. Palyginkite. **Skambinkite nuo 9 val. r. iki 5 val. vak. tel. 850-7380 arba nuo 3 val. popiet iki 9 val. vak. tel. 778-6901.** Ofisai Oak Brook, Ill. ir 2606 W. 63 Street, Marquette Parke. (sk.).

× **Kas apkeitėte** Jaunimo centre, viršuj koridoriuje, vasario 4 d., šeštadienį, moterišką lietpaltį ir palikote vyrišką, prašomi patikrinti ir grąžinti. Skambint tel. **776-1938.** (sk.).

Marquette Parko lituanistinės mokyklos mokytojos. Iš kairės: M. Jonikienė, R. Jautokienė, mokyklos vedėja B. Prapuolenienė, J. Janulevičienė ir D. Puodžiūnienė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

MARQUETTE PARKO LITUANISTINĖ MOKYKLA

Ji buvo įkurta 1949 metų rudenį, kai prasidėjo didžioji emigracijos banga. Taigi turėtų švęsti 35 metų jubiliejų. Pradžia visada sunki: mokiniai neturėjo patogių klasių, o buvo prisiglaudę Don Varnas posto salėje. Tik vėliau Švč. M. Marijos Gimimo lietuvių parapijos klebonas prel. Jurgis Paškus ir parapinės mokyklos seselės kazimierietės priėmė į jų vedamos mokyklos patalpas. Iki šios dienos lituanistinė mokykla jaučia nuoširdžią ir šiltą golbą. Tėvai, mokytojai ir mokiniai parapijos klebonui kun. Antanui Zakarauskui, mokyklos vedėjai ses. Margaritai Marijai ir visoms seselėms yra giliai dėkingi.

Pamokos vyksta kiekvieną dieną. Veikia vaikų darželis, silpnai lietuviškai kalbančių klasė ir 8 skyriai. Šiemet dirba šios mokytojos: Bronė Prapuolenienė — vedėja ir mokytoja, Malvina Jonikienė — vedėjos padėjėja ir mok., Rūta Jautokienė — mok., Dana Puodžiūnienė ir Janina Janulevičienė — mokytojos.

R. Tričytė,
Lietuvos Nepriklausomybės minėjime Marijos aukšt. mokyklos salėje vasario 12 d. pranešėja.
Nuotr. P. Malėtos

Kiekvieną ketvirtadienio popietę renkasi dainų ir šokių ansamblis. Ansamblio vedėjas ir dainų mok. yra Darius Polikaitis, tautinių šokių mok. Irena Smieliauskienė, jos pagelbininkė Renata Variakojytė, akomponiatorius Viktoras Puodžiūnas. Tautinių šokių ansamblis rūpestingai ruošiasi būsimai šokių šventei ir visada pasirodo įvairių mokyklos renginių programoje.

Buvo metas, kai lituanistinėse klasėse mokėsi 378 mokiniai, tačiau šiemet suskaičiavo tik šimtinę. Sumažėjimo priežastys visiems žinomos. Daugelį šią mokyklą baigusių matome lietuviško veikimo gretose, jaunimo organizacijose ir savo raštais bei vedamaisiais užpildant lietuviškos spaudos puslapius.

Mokslo metu mokytojos paruošia keletą renginių: Kalėdų eglutę, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo minėjimą — Vasario 16, Motinos dienos pagerbimą ir aštunto skyriaus išleistuves.

Nors jau praslinko gerokas dienų skaičius nuo džiugių Kalėdų, bet kartą pabuvojus Marquette Parko lit. mok. Kalėdų eglutės šventėje, norisi keletą sakinių pasidalinti išgyventu džiaugsmu ir matytos programos pakilia nuotaika. Mokiniai suvaidino Irenos Regienės "Neįvertintą dovaną", juos paruošė mok. Malvina Jonikienė, artistai puikiai mokėjo savo roles, o svarbiausia 32 artistus gelbėjo suvaldyti mok. Bronė Prapuolenienė. Gražiai šoko tautinius šokius, paruoštus Irenos Smieliauskienės ir Renatos Variakojytės, darniai skambėjo kalėdinės giesmės ir dainos, išmokytos mok. Dariaus Polikaičio. Malonu buvo girdėti specialios klasės mokinukus pirmą kartą jų gyvenime gražiai lietuviškai deklamuojant ir visus pasveikinant Kalėdų švenčių proga. Juos paruošė mok. Rūta Jautokienė. Atkeliavo Kalėdų senelis su pilnu maišu dovanų. Kiek džiaugsmo ir triukšmo! Po programos Tėvų komitetas pakvietė visus svečius ir mokinius pasivaišinti.

Tuo tarpu mokykla atšventė Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo sukaktį vasario 16 dieną. Minėjimas vyko pamokų metu parapijos salėje.

Pamokos vyksta kiekvieną dieną, parapinės mokyklos pamokų metu, tai mokytojoms dėl vienos pamokos tenka pertraukti kitus darbus ir vykti į mokyklą. Tai yra nelengva, tačiau visos mokytojos, kai kurios jau daugelį metų, jaučia tą didžią ir svarbią pareigą ir kantriai tęsia kilniausią darbą lietuvio gyvenime — lietuvybės išlaikymo ir tėvynės meilės perdavimą jauniesiems.

Mokykla be pasiaukojusių tėvų negalėtų egzistuoti. Kiekvieneriais metais atsiranda idealistų, kurie aukoja savo laiką ir rūpinasi įvairiais mokyklos išlaikymo reikalais. Šiemet energingam komitetui vadovauja Alfredas Kulys, ižd. Vytautas Juškaitis, Milda Harris, Irena Kvantienė, H. Holly, Genčienė, Tuskenienė, Šilimaitienė ir "Vyturėlio" globėja Lakšta Vėžienė. Pagarba visiems dirbantiems.

O. J.

Vaizdelis iš Marquette Parko lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutės I. Regienės vaidinimo "Neįvertinta dovana".

DARIAUS IR GIRĖNO MOKYKLA

Ši mokykla mažiausiai pasirodo spaudos puslapiuose. Tačiau ji sėkmingai egzistuoja jau 22 metus, vadovaujant vedėjui J. Plačui. Į mokyklą suvažiuoja mokiniai iš tolimiausių priemiesčių, vieni gerai moką lietuvių kalbą, kiti silpniau, nes, gyvenant toliau nuo lietuviško centro, sunkiau ją išlaikyti. Pasiaukojantieji tėvai, aukodami savo brangų laiką, suveža vaikus į mokyklą šeštadieniais, kad nors šią vieną dieną jų vaikai galėtų pabendrauti su draugais ir išgirstų taip jiems reikalingą lietuvišką žodį.

Rašant apie mokyklą, šį kartą norėtųsi paminėti mokyklos tėvų komitetą. Jį sudaro pirmininkė dr. A. Vygantienė, vicepirm. M. Vygantas ir R. Lapšys, sekretorė R. Lukienė, parengimų vadovė D. Woss, iždininkė V. Glaveckienė ir L. Lapšienė. Galima stebėtis nuoširdžiu ir pasiaukojančiu tėvų k-to darbu. Kalėdų eglutės metu tėvų k-tas pasirūpino, kad tėveliai ir svečiai būtų pavaišinti kava, pyragaičiais ir sumuštiniais. Visi sėdėjo prie gražiai išpuoštų staliukų. Mokiniams buvo dalinami "hamburgeriai", "cheesburgeriai" ir soda. Visas išlaidas padengė tėvų k-tas. Kiekvieną šeštadienį į klases pagal užsakymus tėvų k-tas suveža mokiniams priešpiečius iš McDonalds. Tėvų k-to dėka mokiniai gauna šiltus priešpiečius.

Negana to, tėvų k-tas apsiėmė pravesti klasėse paįvairinimo darbelius. Dabar jau atėjo toks laikas, kad vaikai vis mažiau ir mažiau kalba lietuviškai, tad kaip tik ir reikia ieškoti kažkokių būdų juas patraukti ir paįvairinti pamokas. Tėvų k-to tai ir buvo padaryta. Paįvairinimo darbams buvo sukviesti keli asmenys.

Laima Lapinskienė dirbo su mokiniais, besidominčiais drama. Jiems ji plačiai paaiškino apie teatro meną, vaidybą. Mokiniai su L. Lapinskiene paruošė vaidinimą, kuris vėliau bus parodytas.

Sausio 21 d. V. Niaurienė 5-tam ir 6-tam skyriui išsamiai papasakojo apie Dariaus ir Girėno transatlantinį skridimą ir po to V. Niaurienė su mokiniais sustatė šio skridimo didelį ir gražų kolažą.

Dr. A. Vygantienė dirbo su 7-to ir 8-to skyriaus mokiniais. Jie stebėjo kristalus ir cukraus kristalizavimą per mikroskopą, matė jų pasikeitimo formas. Po to jie tas formas išsibraižė popieriuje ir jas išsikirpo. Mokiniams šis darbas buvo labai įdomus ir patiko.

Mokytoja R. Raslavičiūtė-Saib, dirbanti kaip mokytoja angliškoje mokykloje, darželio ir I skyriaus mokinius supažindino su lietuvių tautiniais drabužiais. Buvo jiems išdalinti popieriniai įvairūs rūbeliai, iškirptos lėlės, ir mokiniai su didžiausiu dėmesiu juos rengė lietuviškais rūbeliais.

Dr. A. Vygantienė dar atskirai dirbo su darželio ir I skyriaus mokiniais, paaiškindama, kaip sėti gėlytes, ko joms reikia, kad augtų. Mokiniai pasipaišė ir susirašė visa tai į knygutes eilės tvarka. Darė eksperimentus su bananais ir dažė gėlytes, kuriomis vėliau apdovanojo savo momytes.

Dr. J. Augius į 2-rą, 3-čią ir 4-tą skyrių atsinešė augalus. Aiškino mokiniams, kaip reikia auginti, kas nulemia jų augimą ir t. t. Vaikai buvo atsinešę savo sudygusias pupeles ir visi dalijosi savo patyrimais. Pamokai baigiantis, dr. J. Augius, netgi sukūrė eilėraštį apie augalus ir jį padeklamavo mokiniams.

Sausio 28 d. N. Mackevičienė 7-to ir 8-to skyriaus mokiniams papasakojo apie Trakų pilį, paaiškino jos istoriją ir sustatė Trakų pilies maketą iš "Ginger bread".

Dr. I. Jurgonienė 5-to ir 6-to skyriaus mokiniams aiškino apie dantų priežiūrą ir higieną.

Rugilė Šlapkauskienė yra amerikiečių meno mokyklos mokytoja. Ji mokiniams papasakojo apie Kuršių marias, rodė paveikslus. Vėliau visi kartu, mokytojai padedant, padarė gražų Kuršių marių kolažą, su žvejų laivais, tinklais ir pakrantę apibarstė smėliu.

Dabar tiek mokyklos mokytojai, tiek mokiniai ir tėvų komitetas ruošiasi paminėti Lietuvos nepriklausomybės dieną.

N. N.

× **Rašyt. A. Markelis,** R. Čepelė, A. Ragašinskas, V. Radys, A. Graužinis, Pranas Zaranka, Bronė Mikulskis, A. Galdikas, V. Kuzmickas, Petras Griškelis įvairiomis progomis atsiuntė po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

× **Lemonto ir apylinkių lietuviai** norintieji vykti autobusu į Šv. Kazimiero 500 m. mirties sukakties minėjimą Chicagoje Šv. Vardo katedroje, šeštadienį, vasario 25 d., prašomi registruotis pas **V. Šoliūną tel. 257-2175** arba **K. Laukaitį tel. 323-5326.** Šv. Mišias koncelebruos kardinolas Bernardin su lietuviais kunigais 1 val. popiet. (pr.).

× **JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos Tarybos** rinkimai įvyks vasario 24, 25 ir 26 dienomis. Prašome kandidatus užsiregistruoti iki vasario 20 d. Paskambinkite **Vitui Plioplui tel. 776-1938** vėlai vakare. (pr.).

× **Union Pier, Mich. Lietuvių draugijos ir Viliaus Albrechto bendromis pastangomis** rengiamas Pajūrio Lietuvos tradicinis užgavėnių šiupinys kovo 3 d., 7 val. vakaro (Mich. laiku) Helenic Center salėje, New Buffalo prie 12-to kelio, netoli prie įvažiavimo į 94-tą greitkelį. Gros Ruikio orkestras. Kaina 10 dol. asmeniui. Norintieji dalyvauti prašomi pranešti iki vasario 29 dienos Michigane Klimavičiui telef. 469-2966, Nenienei telef. 469-1569 ir Chicagoje Albrechtienei tel. 423-5174. (pr.).

× **Ieškoma lietuviškai kalbanti moteris** prižiūrėti kūdikį namuose Palos Hills. Sąlygos pagal susitarimą. Prašoma skambint tel. 598-5827. (sk.).

× **Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882.** Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk.).

× **Willi Hoffman** — Dirbu kaip "associate broker" Budraitis Realty įstaigoje ir pildau "Income Tax" formas. Dėl informacijos skambinti telef. **767-0600 arba 422-3132.** (sk.).

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Lietuvių Fronto bičiulių** poilsio ir studijų savaitė bus Pranciškonų vasarvietėje Kennebunkport, Maine, ir tęsis vieną savaitę: nuo rugpiūčio 18 iki 25 d. Dėl susidėjusių aplinkybių anksčiau užsakyta ir paskelbta data yra pakeista. Tai įvyko dėl to, kad anksčiau numatytomis datomis nebuvo galima gauti pakankamai kambarių.

— **Vilius Bražėnas,** antikomunistinis kalbėtojas amerikiečių tarpe, skaitys paskaitą kovo 13 d., Monroeville, Pa., Holiday House. Paskaitą rengia Larry McDonald sąjūdis sulaikyti komunizmo finansavimą. Amerikiečiai išsiuntinėjo visiems laikraščiams ir draugijoms kvietimus ir propagandinius lapelius, kad susidomėtų kova prieš komunizmą ir jam pataikavimą.

— **D[illegible]verio LB apylinkė** išsirinko naują valdybą, kurion įeina pirm. Arvydas Jarašius, vicepirm. Stasys Mickus ir Dick York, sekr. Caroline Zaveckis, ižd. Bernice Feliss. Naujoji valdyba padėkojo buvusiai valdybai: I. Urbonienei, B. Masiokui ir L. Predkelienei.

— **Skulptorė Elena Kepalaitė** su bronzos skulptūra dalyvauja Phoenix galerijoje, New Yorke. Paroda yra nuo vasario 28 iki kovo 17 d.

— **Lietuvių Atletų klubo** mergaičių B komanda vasario 4 d. dalyvavo tinklinio rungtynėse New Yorke. Lietuvaitės laimėjo pirmą vietą. Žaidė aštuonias rungtynes ir sužaidė be pralaimėjimų.

— **Danguolė Bartkuvienė** iš Beverly Shores, Ind., buvo atvykusi pas savo seserį į Los Angeles, Calif. Taip pat ji aplankė čia nuo žiemos šalčių pabėgusią motiną Oną Pulkaunikienę. Abi dalyvavo Šv. Kazimiero lietuvių parapijos pamaldose ir padarė vizitą klebonui.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val., vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Lietuvių kalba šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stotis WOPA 1490 AM
Transliojam iš nuosavos studijos Marquette Pk., vedėja Aldona Daukus.
7159 S. Maplewood Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 778-1543